

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**Prieskum Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
„Samospráva a mládež“ 2015**

Obsah

1. Základná informácia o prieskume	3
1.1. Zapojenosť miest a obcí – návratnosť dotazníkov	4
1.2. Metodický prístup k analýze dát.....	4
2. Pracovník pre mládež na samospráve	5
3. Strategický dokument o mládežníckej politike na miestnej úrovni	6
4. Zabezpečenie výkonu mládežníckej politiky obcí a miest	8
4.1. Poskytovanie informácií pre deti a mládež.....	8
4.2. Podpora aktívneho občianstva	10
4.3. Podpora rozvoja dobrovoľníckych aktivít detí a mládeže.....	11
4.4. Neformálne vzdelávanie a výchova detí a mládeže.....	13
4.5. Sociálne začleňovanie znevýhodnených skupín detí a mládeže.....	15
5. Štruktúry mládežníckej participácie na úrovni samosprávy	17
6. Spôsoby informovania mladých ľudí o veciach, ktoré sa ich týkajú	20
7. Existencia grantových schém a programov finančnej podpory	22
7.1. Financovanie detských a mládežníckych organizácií špecifickými grantovými programami a finančnými schémami.....	23
7.2. Finančné nástroje samospráv otvorené aj pre cieľovú skupinu detí a mládeže.....	24
8. Financovanie aktivít a opatrení pre rôzne vekové skupiny v obciach a mestách	26
8.1. Financovanie centier voľného času a grantových programov	26
8.2. Financovanie aktivít podľa zamerania a podľa vekových skupín	31
9. Závery a odporúčania	41
9.1. Závery.....	41
9.2. Odporúčania.....	42
O autoroch:.....	45
Prílohy:.....	47

1. Základná informácia o prieskume

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v gescii pani štátnej tajomníčky Romany Kanovskej pripravilo prieskum zameraný na zistenie stavu samosprávnej politiky voči cieľovej skupine detí a mládeže. Cieľom prieskumu bolo zmapovať, ktoré oblasti mládežníckej politiky miest, obcí a regiónov vyžadujú ďalší rozvoj a podporu ako aj identifikovať príklady dobrej praxe. Výsledky tohto prieskumu boli jedným z dôležitých podkladov pre expertnú skupinu v gescii pani štátnej tajomníčky, ktorá sa zaoberala zefektívnením a systematickými zmenami v oblasti starostlivosti o deti a mládež mimo vyučovania.

Označením "deti a mládež" v tomto prieskume bola pomenovaná cieľová skupina obyvateľov miest a obcí vo veku od 0 do 30 rokov. Prieskum sa realizoval v období november – december 2015.

Pred spustením prieskumu bol realizovaná tzv. pilotáž, na základe ktorej sa získala spätná väzba od 8 obcí. Jej cieľom bolo overiť zrozumiteľnosť otázok, dostupnosť požadovaných odpovedí ako aj charakter a príklady odpovedí. Na základe tejto pilotáže sa dotazník upravil a až potom bol distribuovaný vybranej vzorke obcí.

Samotný prieskum sa zameriaval na mapovanie rôznych oblastí mládežníckej politiky (starostlivosti o deti a mládež) v mestách a obciach. Základom boli prieskumy, štúdie a odporúčania Rady Európy¹, Európskeho Fóra mládeže² a Európskej komisie³, kde hlavné indikátory dobrej mládežníckej politiky boli najčastejšie uvedené:

- ľudské zdroje (**samostatný pracovník** zodpovedný za agendu mládežníckej politiky),
- zabezpečenie komunikácie s mladými ľuďmi a ich možnosti ovplyvňovať politiku, ktorá sa ich týka (posun **informácií pre mládež** a štruktúry mládežníckej **participácie**),
- špeciálna pozornosť je venovaná aktivitám **neformálneho vzdelávania** ako pridanej hodnote práce s mládežou a **podpore dobrovoľníctva** ako jednému z hlavných indikátorov aktívneho občianstva a **sociálnej inklúzie** ako prostriedku zapájania všetkých mladých ľudí so špecifickým zameraním na tých, ktorí to najviac potrebujú.
- **financovanie** najmä mládežníckych organizácií ale aj iných systémov práce s mládežou (klubov, centier, neformálnych skupín),

Dotazník bol rozdelený do dvoch častí. Prvá časť mapovala systém mládežníckej politiky a druhá bola zameraná na informácie o vynaložených finančných prostriedkoch na túto oblasť za danú obec/mesto.

Dotazníky boli zaslané na 799 adries obci a miest v Slovenskej republike, ktoré boli vybrané náhodným proporčným výberom podľa dvoch kritérií – počtu mladých v obci/meste a kraja, čím sa zabezpečila reprezentatívnosť. Z tohto počtu sa vrátilo 364 dotazníkov. Po ich kontrole bolo do záverečného štatistického spracovania a obsahovej analýzy zaradených 323 kompletne vyplnených dotazníkov.

Prieskum zabezpečoval tím v zložení: Ing. Tomáš Pešek, Mgr. Jana Miháliková PhD., Mgr. Martin Hulín PhD., Mgr. Martin Martinkovič PhD. Viac o autoroch v záverečnej časti prieskumu.

¹

[Rámec mládežníckej politiky, Rada Európy, 2004,](#)
[Youth policy manual - How to develop a national youth strategy, Council of](#)

[Europe, 2009](#)

²

[11 indicators \(national\) youth policy, European Youth Forum, 2001](#)

³

[Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže, 2009](#)

1.1. Zapojenosť miest a obcí – návratnosť dotazníkov

Z prezentovanej tabuľky T-1 je možno vidieť, že do prieskumu sa zapojili obce a mestá zo všetkých krajov. Tak isto boli zastúpené vo vzorke obce a mestá zo všetkých okresov jednotlivých krajov (pozri prílohu P-1). V prieskumnej vzorke chýbajú respondenti z dvoch typov obcí z dvoch krajov: ide o Bratislavský kraj a zastúpenie obce z veľkostnej kategórie do 250 mladých ľudí a v prípade Trnavského kraja zastúpenie obce z veľkostnej kategórie do 100 mladých ľudí. Ide o obce, ktoré vzhľadom na svoju veľkosť výrazne neovplyvnia celkové výsledky prieskumu.

Najvyššia zapojenosť bola zaznamenaná v Bratislavskom (48,3%), Banskobystrickom (46,4%) a Nitrianskom (45%) kraji. Najmenej vrátených dotazníkov bolo z obcí a miest Žilinského (35,6%) a Trnavského kraja (34,3%). **Celková návratnosť dotazníkov bola 40,4 %.**

Návratnosť dotazníkov vo výške 100% bola zaznamenaná v prípade miest s počtom mladých ľudí nad 10 000 a to v štyroch z ôsmich krajov: Trnavskom, Trenčianskom, Žilinskom a Banskobystrickom. Najmenšia návratnosť bola zistená zo samospráv obcí s počtom obyvateľov do 250 mladých ľudí (34,30%).

T-1: Miera naplnenia vzorky v % za jednotlivé kraje a veľkostné skupiny

		Veľkostná kategória mesta/obce						Spolu %
		<100	<250	<500	<2000	<10 000	>10 000	
Kraj	Bratislavský	100,0	-	60,0	27,3	75,0	80,0	48,3
	Trnavský	-	23,8	36,8	43,5	25,0	100,0	34,3
	Trenčiansky	22,2	30,4	33,3	43,8	100,0	100,0	39,5
	Nitriansky	54,5	36,7	48,1	41,7	50,0	75,0	45,0
	Žilinský	38,5	22,2	31,8	36,0	50,0	100,0	35,6
	Banskobystrický	34,9	53,2	37,0	56,3	80,0	100,0	46,4
	Prešovský	53,5	24,0	41,2	29,0	42,9	50,0	37,3
	Košický	36,8	38,1	40,6	31,8	62,5	60,0	39,8
	Spolu %	41,8	34,2	39,6	38,1	59,5	77,8	40,4

1.2. Metodický prístup k analýze dát

Pri rozdelení vzorky a následnej analýze sa vychádzalo z početnosti mladých obyvateľov v jednotlivých obciach, mestách a krajoch. Základom tohto rozdelenia bol princíp, že bez ohľadu na veľkosť obce či mesta, skupina detí a mládeže by mala mať garantované rovnaké „služby“ súvisiace s ich životom v obci či meste ako mladých občanov. Pri zohľadňovaní tohto princípu je presahovanie obcí do rôznych veľkostných kategórií podružné. Viac tabuľka T-2

Za mladých obyvateľov sa považujú obyvatelia od 0 do 30 rokov v zmysle Stratégie Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020 a Zákona o podpore práce s mládežou 282/2008 Z.z.

T-2: Rozdelenie vzorky podľa počtu mladých ľudí a celkový počet obyvateľov mesta a obce.

Počet mladých ľudí žijúcich na území obce/mesta	Celkový počet obyvateľov obce/mesta
Do 100	Do 300
101 - 250	250 - 800
251- 500	600 do 1 500
501 - 2 000	1 000 – 5 500

2 001 – 10 000	3 000 – 25 000
Nad 10 000	Nad 25 000

Pri časti, ktorá sa zaoberala financovaním, boli dáta analyzované podľa vekových kategórií: 0-5, 6-9, 10-14, 15-18 a 19-30. Sledovali sme tým aj to, ako súčasný systém financovania obcí a miest, kde finančné prostriedky sú definované podľa počtu detí od 5 do 14 rokov žijúcich na jej území, ovplyvňuje aktivity a opatrenia pre mladšie a staršie ročníky mladých obyvateľov.

2. Pracovník pre mládež na samospráve

Prostredníctvom dotazníka sa zisťovalo aký je systém organizácie samospráv pri zabezpečovaní mládežníckej politiky. Zaujímalo nás, či majú obce a mestá samostatné pracoviská, zaoberajúce sa touto oblasťou, alebo je mládežnícka politika riešená v rámci rôznych referátov, oddelení resp. iných organizačných štruktúr. V celom prieskume ďalej sledujeme, či fakt, že obec/mesto má samostatný útvar (oddelenie, referát a pod.) a teda aj samostatného pracovníka pre otázky mládeže, ovplyvňuje výkon a financovanie tejto oblasti. Termínom Samostatný pracovník budeme teda označovať tie obce a mestá, ktoré deklarujú, že majú samostatný organizačný útvar pre oblasť starostlivosti o deti a mládež.

Viac ako 91 % respondentov z obcí a miest zapojených do prieskumu sa vyjadrilo, že **nemá samostatné pracovisko** zaoberajúce sa riešením starostlivosti o deti a mládež resp. mládežníckej politiky (tabuľka T-3).

T-3: Existencia samostatných referátov a oddelení pre riešenie otázok mládežníckej politiky

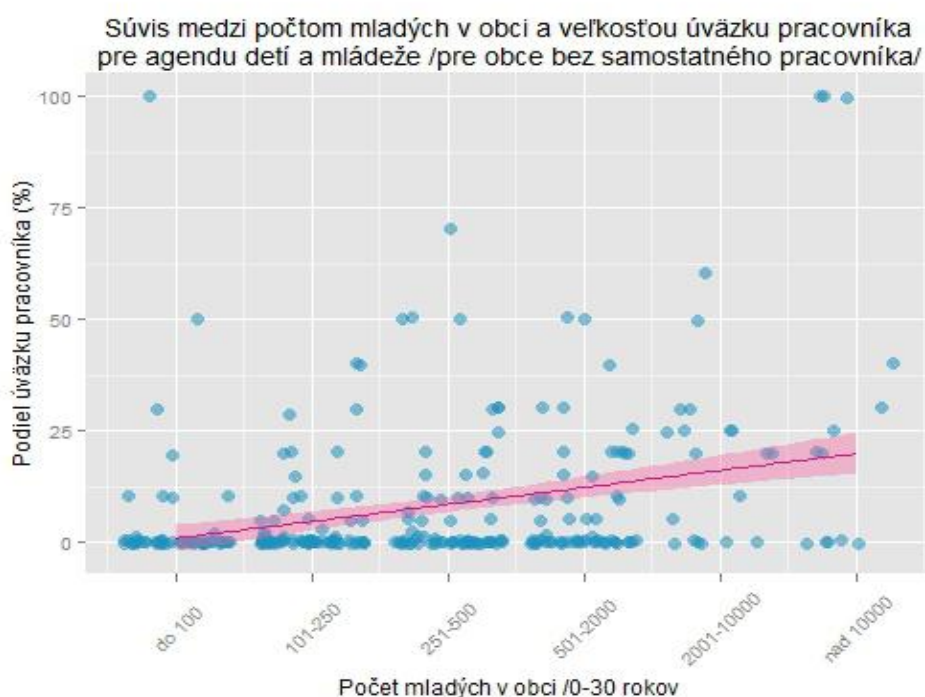
		Samostatný pracovník v obci/meste	
		Áno	Nie
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	1	58
	<250	4	76
	<500	3	71
	<2000	4	60
	<10 000	6	19
	>10 000	8	13
	Spolu	26	297

Prieskum naznačil, že hoci pracovník na samospráve poverený oblasťou starostlivosti o deti a mládež neexistuje, resp. nemá oficiálne určené percento agendy, zároveň túto oblasť samospráva nejakým spôsobom zabezpečuje, čo je možné vidieť v časti analyzujúcej výkon mládežníckej politiky. Pracovník samosprávy je často ten, ktorý dané oblasti zabezpečuje (pozri časť Zabezpečenie výkonu mládežníckej politiky obcí a miest), hoci podiel oficiálneho úväzku môže byť od 0 do 100%. Z miest a obcí, kde funguje pracovník na samospráve s časťou agendy zameranej na deti a mládež bol najčastejší podiel tejto agendy 10% a 20%. Tieto údaje je možné nájsť v tabuľke T-4. Zároveň bola potvrdená stredne veľká súvislosť medzi veľkosťou obce, počtom mladých ľudí a podielom agendy zodpovedného pracovníka na samospráve (pozri graf G-1).

T-4: Podiel úväzku pracovníka samosprávy v obciach a mestách, ktoré nemajú samostatný organizačný útvar pre starostlivosť o deti a mládež

		Podiel úväzku pracovníka na agende detí a mládeže (v %)																	
		0	1	2	3	5	7	10	15	20	25	29	30	40	50	60	70	100	Spolu
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	48	1	1	0	0	0	4	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	58
	<250	52	3	2	1	5	1	4	1	3	0	1	1	2	0	0	0	0	76
	<500	42	3	1	0	4	1	6	3	3	1	0	3	0	3	0	1	0	71
	<2000	33	2	1	0	4	0	6	2	6	1	0	2	1	2	0	0	0	60
	<10 000	6	0	0	0	1	0	1	0	3	4	0	2	0	1	1	0	0	19
	>10 000	5	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	0	0	0	0	13
Spolu		186	9	5	1	14	2	21	6	18	7	1	10	4	7	1	1	4	297

G-1: Súvis medzi počtom mladých ľudí v obci a meste a veľkosťou úväzku pracovníka pre mládež na samospráve.

Zistené údaje ukazujú, že väčšina samospráv na Slovensku sú menšie obce a ich kapacity (pracovníci samospráv mimo starostu) sú obmedzené, ale samostatného pracovníka pre agendu detí a mládeže si môžu „dovoliť“ rôzne typy miest a obcí (Bratislava, Komárno, Nitra, Banská Bystrica, Martin, ale aj Sačurov, Rakúsy či Ardiv). Reakcie respondentov zároveň naznačili, že mládežnícku politiku vnímajú obce a mestá najmä v súvislosti so zriaďovaním škôl a školských zariadení – agenda „mládeže“ bola najčastejšie priradená pracovníkom samosprávy zodpovedným za oblasť škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, ďalej odborom sociálnych vecí, kultúry a pod.

3. Strategický dokument o mládežníckej politike na miestnej úrovni

Jedným z indikátorov mládežníckej politiky je existencia samostatného dokumentu popisujúceho stratégiu mesta a obce voči cieľovej skupine detí a mládeže. V dotazníkovom zisťovaní si mohli obce a mestá vybrať z najčastejších možností: samostatný dokument, Program hospodárskeho

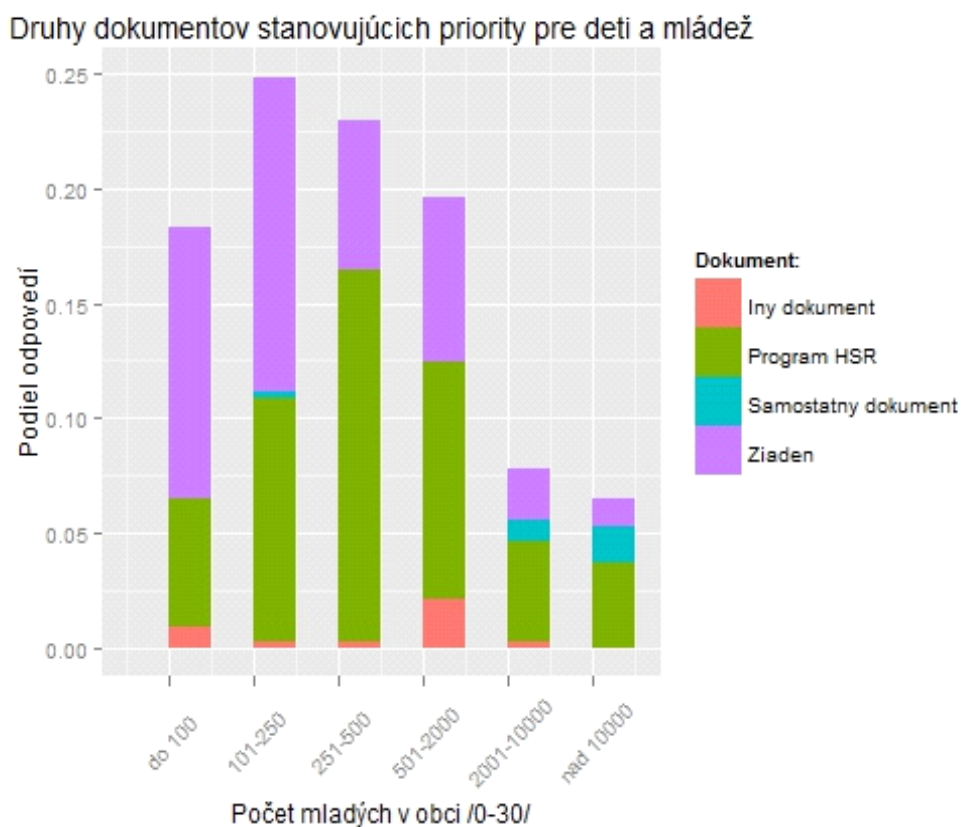
a sociálneho rozvoja obce a mesta alebo iný dokument. Najčastejšie majú stratégiu voči deťom a mládeži obce a mestá zadané v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a mesta alebo to nemajú zadané vôbec. Tabuľka T-5 prináša prehľad, v akých dokumentoch majú obce a mestá zadanú túto oblasť z pohľadu počtu mladých obyvateľov na ich území.

T-5: Existencia strategického dokumentu o mládežníckej politike podľa počtu mladých obyvateľov v obciach/mestách.

		Samostatný dokument	%	Program HSR	%	Iný dokument	%	Žiaden	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	>100	0	0%	18	31%	3	5%	38	64%
	>250	1	1%	34	43%	1	1%	44	55%
	>500	0	0%	52	70%	1	1%	21	28%
	>2000	0	0%	33	52%	7	11%	23	37%
	>10 000	3	12%	14	56%	1	4%	7	28%
	<10 000	5	24%	12	57%	0	0%	4	19%

Graf G-2 poukazuje na fakt, že situácia v existencii akýchkoľvek dokumentov sa zlepšuje v závislosti od veľkosti obce a počet odpovedí „žiaden dokument“ výrazne klesá (pozri G-2).

G-2: Druhy dokumentov stanovujúcich priority pre deti a mládež a veľkosť obce a mesta podľa počtu mladých ľudí žijúcich na jej území.

Pri kontrole PHSR náhodne vybraných obcí a miest sa ukázalo, že často pracujú len so skupinou „detí a mládeže“ ako s jednou z cieľových skupín PHSR a venujú jej pozornosť skôr v tradičných oblastiach

ako oblasť zriaďovania škôl a školských zariadení, rozvoja kultúry, športu a pod. Pri formáte tohto prieskumu nebolo možné precízne analyzovať všetky PHSR zapojených obcí. Isté je, že existujú príklady PHSR, kde sa explicitne definujú ciele v oblasti rozvoj mládeže, ale zatiaľ sú skôr výnimkou. V rámci ďalšieho skúmania je potrebné odsledovať, ako presne definujú svoje stratégie obce a mestá vo svojich PHSR a doplniť vyššie uvedené zistenia o komplexné informácie. Následným krokom je doplnenie metodiky tvorby PHSR o časť „Politika obce/mesta voči deťom a mládeži“ ako metodické odporúčanie MŠVVaŠ SR.

4. Zabezpečenie výkonu mládežníckej politiky obcí a miest

Významná časť prieskumu sa zaoberala témou, ako mestá a obce realizujú svoju politiku voči deťom a mládeži. V dotazníku sa zisťovalo, kto jednotlivé oblasti organizačne a personálne zabezpečuje (4.1. – 4.5.). Špeciálna pozornosť bola venovaná štruktúram mládežníckej participácie (časť 5.), kanálom, akým sa mladým ľuďom zabezpečuje ich prístup k informáciám (časť 6.) a nie menej podstatná bola téma existencie finančných nástrojov (časť 7.).

Pri sledovaní organizačného a personálneho zabezpečenia nás zaujímalo do akej miery je výkon mládežníckej politiky závislý na osobe pracovníka s mládežou na samospráve alebo či sa časť agendy prenáša na iné organizácie existujúce v obci a meste (najmä na centrál voľného času, ale aj iné organizácie zriadené samosprávou, či mimovládne organizácie). Aj z tohto dôvodu sme každú oblasť analyzovali nielen podľa toho, kto tú-ktorú činnosť zabezpečuje, ale aj to, ako sa líši výkon v samosprávach, kde je samostatný organizačný odbor alebo je táto agenda len časťou činnosti iných pracovníkov samosprávy.

4.1. Poskytovanie informácií pre deti a mládež

Informácie pre mládež sa ako téma súvisiaca s občianstvom mladých ľudí objavuje v rôznych častiach prieskumu. V tejto časti sa sleduje organizácia (a zodpovednosť) zabezpečovania informácií pre mládež. Formy, akými sa informácie poskytujú mladým ľuďom, sledovala samostatná časť prieskumu.

Tabuľka T-6 prináša prehľad o tom, kto v jednotlivých obciach a mestách zabezpečoval poskytovanie informácií pre deti a mládež. Najčastejšie informácie pre deti a mládež zabezpečoval pracovník na samospráve (43%), ktorý je dominantnou postavou vo všetkých veľkostných kategóriách, mimo miest s počtom mladých ľudí medzi 2001 a 10 000. V týchto obciach a mestách centrum voľného času (ďalej CVČ) preberalo túto funkciu 48% respondentov. V tejto skupine tak najväčší počet respondentov uvádza, že informácie pre deti a mládež poskytujú aj mimovládne organizácie (12%)

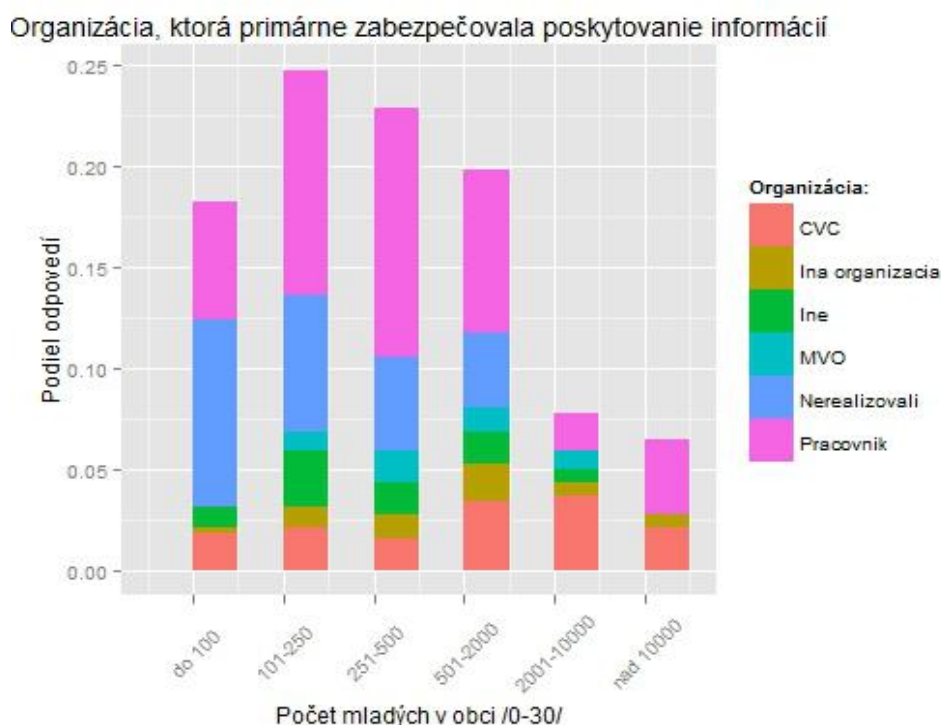
V mestách nad 10 000 mladých ľudí bol pracovník s mládežou najviac zodpovedný za poskytovanie informácií - 57% respondentov odpovedalo, že pracovník s mládežou zabezpečuje informácie pre deti a mládež, kým CVČ identifikovalo ako zodpovednú štruktúru 33% respondentov. V obciach (501 – 2 000) sú porovnané najviac zapojené do zabezpečovania tejto oblasti aj iné organizácie mimo cvčCVČ a pracovníka samosprávy.

T-6: Organizácia primárne zabezpečujúca poskytovanie informácií pre deti a mládež na úrovni samosprávy podľa počtu mladých ľudí v obci a meste.

		Organizácia zabezpečujúca poskytovanie informácií											
		Pracovník	%	CVC	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	19	32%	6	10%	1	2%	0	0%	3	5%	30	51%
	<250	36	45%	7	9%	3	4%	3	4%	9	11%	22	28%
	<500	40	54%	5	7%	4	5%	5	7%	5	7%	15	20%
	<2000	26	41%	11	17%	6	9%	4	6%	5	8%	12	19%
	<10 000	6	24%	12	48%	2	8%	3	12%	2	8%	0	0%
	>10 000	12	57%	7	33%	2	10%	0	0%	0	0%	0	0%

51% obcí s počtom mladých ľudí menším ako 100 vyhlasuje, že informácie pre deti a mládež v roku 2014 neposkytovali.⁴ Aj istá časť obcí do 2 000 mladých ľudí deklarujú, že v tejto oblasti nevykonávali v sledovanom období žiadnu činnosť (napr. 28% obcí do 250 mladých ľudí, 20% obcí do 500 mladých ľudí, 19% obcí do 2 000 mladých ľudí). Prezentované zistenia ilustruje aj graf G-3

G-3: Organizácia, ktorá primárne zabezpečovala poskytovanie informácií pre deti a mládež v obci/meste

Tabuľka T-7 ilustruje výsledky sledovanej závislosti medzi fungovaním samosprávy so samostatným pracovníkom pre mládež (v rámci samostatných organizačných štruktúr) a poskytovaním informácií pre deti a mládež. V prípade obcí a miest, kde nebol samostatný organizačný útvar pre agendu detí a mládeže, 26% respondentov vyhlásilo, že neposkytuje informácie pre deti a mládež. V skupine samospráv, kde fungovalo samostatné pracovisko a teda aj pracovník s mládežou na samospráve bolo zistených 4 % respondentov so žiadnymi aktivitami v oblasti poskytovania služieb deťom a mládeži. V tejto skupine bola takmer 31% zapojenosť centier voľného času do poskytovania informácií v porovnaní s 13% v druhej porovnávannej skupine. Ako vysvetlenie môže slúžiť fakt, že ide najmä o väčšie mestá, ktoré majú aj zriadené CVČ. V oboch skupinách je relatívne nízke percento ostatných štruktúr, na ktoré môže byť táto činnosť prenesená alebo ktoré môžu byť touto činnosťou poverení (4-8%) zo strany samosprávy (vlastné organizácie, MVO, iné.).

⁴ Táto skupina zároveň uvádza pomerne veľký podiel CVČ na zabezpečovaní tejto úlohy, pričom vlastné centrum voľného času tieto samosprávy nemajú zriadené.

T-7: Poskytovanie informácií deťom a mládeži podľa obcí a miest so samostatným oddelením/referátom s agendou detí a mládeže na samospráve alebo bez samostatného organizačného subjektu.

	Organizácia zabezpečujúca poskytovanie informácií											
	Pracovník	%	CVČ	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Áno	14	54%	8	31%	1	4%	1	4%	1	4%	1	4%
Nie	125	42%	40	13%	17	6%	14	5%	23	8%	78	26%

4.2. Podpora aktívneho občianstva

Ďalšou sledovanou témou bola podpora aktívneho občianstva detí a mládeže: kto ju zabezpečuje a prostredníctvom akých štruktúr. Údaje sú zosumarizované v tabuľke T-8.

T-8: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu aktívneho občianstva podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

	Organizácia zabezpečujúca podporu aktívneho občianstva											
	Pracovník	%	CVČ	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
<100	12	21%	7	12%	1	2%	0	0%	3	5%	35	60%
<250	29	37%	5	6%	2	3%	2	3%	11	14%	30	38%
<500	28	38%	4	5%	4	5%	3	4%	6	8%	29	39%
<2000	17	27%	8	13%	7	11%	0	0%	6	10%	24	39%
<10 000	6	24%	7	28%	0	0%	4	16%	2	8%	6	24%
>10 000	5	24%	4	19%	4	19%	1	5%	2	10%	5	24%

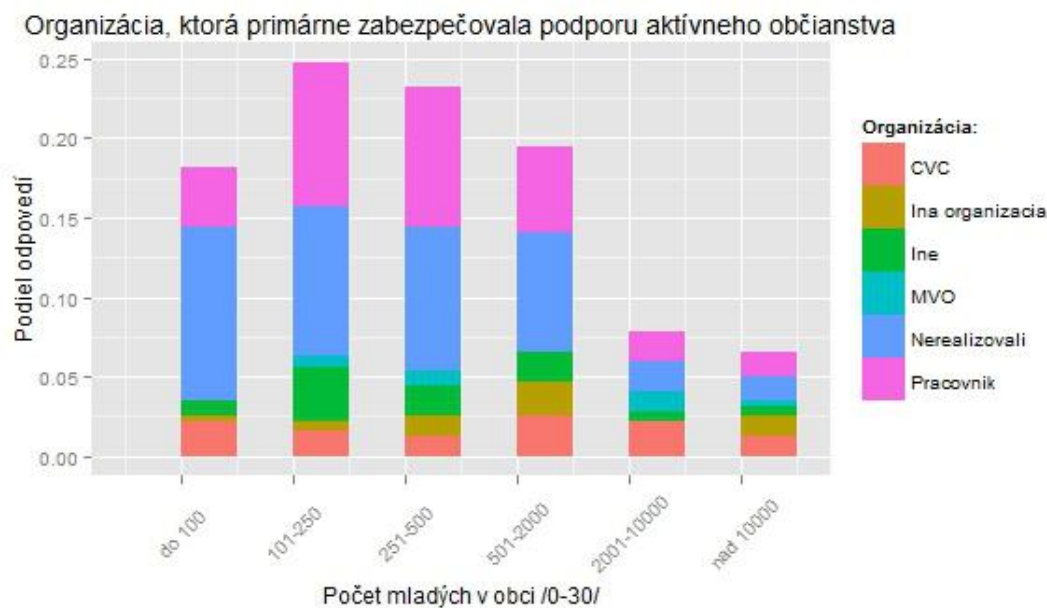
Z prieskumu vyplýva, že v prípade obcí a miest, ktoré sa touto oblasťou nejakým konkrétnym spôsobom zaoberajú, je zodpovedným článkom práve pracovník pre mládež na samospráve, pričom prirodzene bol jeho výkon väčší v obciach, ktoré nemajú zriadené centrum voľného času alebo inú organizáciu vo svojej pôsobnosti (obce s počtom od 251 do 500 mladých ľudí). V tejto veľkostnej kategórii bol podiel pracovníkov pre mládež na samospráve 37% - 38%, pričom podiel CVČ bol 5%-6%. Najväčší podiel centier voľného času bol v prípade miest od 2001 do 10 000 mladých obyvateľov – 28%. V tejto veľkostnej skupine bolo aj najväčšie zastúpenie mimovládnyimi organizáciami v zabezpečovaní tejto oblasti (10%).⁵

Malé obce s počtom mladých obyvateľov pod 100 deklarovali, že nezabezpečujú činnosti súvisiace s touto témou (60% z tejto veľkostnej vzorky).⁶ Aj ostatné menšie obce do 2 000 mladých obyvateľov uviedli, že nerealizovali v roku 2014 aktivity súvisiace s touto témou v prípade 38-39% respondentov (obce do 250 mladých obyvateľov – 38%, obce do 500 mladých obyvateľov – 39% a obce do 2 000 mladých obyvateľov – 39%). Téma aktívneho občianstva je nepochybne náročnejšia na uchopenie v praktickej rovine a tak aj väčšie a veľké mestá (od 2 000 mladých obyvateľov vyššie) deklarovali prostredníctvom 24% respondentov, že takúto činnosť v roku 2014 nerealizovali. Situáciu ilustruje graf G-4.

⁵ Vysoké zastúpenie Iných subjektov na všetkých úrovniach – v tomto štádiu zberu nemáme sumár odpovedí na túto otázku (2. fáza prieskumu).

⁶ Pomerné vysoký podiel cvč (12%) na napĺňaní tejto oblasti – nemajú zriadené cvč, ale pravdepodobne sú pokryté aktivitami cvč z blízkeho mesta (2. fáza prieskumu).

G-4: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu aktívneho občianstva podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

Výsledky ako situáciu v zabezpečovaní aktivít v oblasti podpory aktívneho občianstva ovplyvňuje fakt, či má samospráva samostatné organizačné pracovisko (teda aj samostatného pracovníka pre mládež), ilustruje tabuľka T-9. 43% samospráv, ktoré nemajú samostatné pracovisko vôbec nerealizovali aktivity v oblasti podpory občianstva v roku 2014. V samosprávach, kde funguje pozícia samostatného pracovníka s mládežou, v 48% zabezpečoval aktivity v oblasti podpory aktívneho občianstva práve pracovník s mládežou. V týchto samosprávach bolo aj väčšie zapojenie centier voľného času (16%), mimovládnych organizácií (8%) ale aj iných organizácií (12%) než v samosprávach bez samostatného pracovníka s mládežou. V obciach bez samostatného pracovníka mali najväčší podiel na zabezpečení aktivít centrá voľného času (16%), nasledovali iné organizácie (9%) a organizácie zriadené samosprávou (6%). V tejto kategórii obcí a miest (bez samostatného pracovníka s mládežou) bolo zastúpenie mimovládnych organizácií 3%.

T-9: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu aktívneho občianstva podľa obcí a miest so samostatným oddelením (t.j. aj pracovníkom pre mládež) alebo bez samostatného pracovníka.

		Organizácia zabezpečujúca podporu aktívneho občianstva											
		Pracovník	%	CVC	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Samostatný pracovník	Áno	12	48%	4	16%	1	4%	2	8%	3	12%	3	12%
	Nie	85	29%	31	11%	17	6%	8	3%	27	9%	126	43%

Najčastejšie štruktúry, ktoré na území obcí a miest existujú a prostredníctvom ktorých sa mladí ľudia môžu podieľať na ovplyvňovaní mládežníckej politiky, bližšie popisuje časť 5. tohto prieskumu.

4.3. Podpora rozvoja dobrovoľníckych aktivít detí a mládeže

Jednou z dôležitých tém, ktorou sa prieskum zaoberal, bola situácia v podpore dobrovoľníctva detí a mládeže najmä v spojitosti tohto fenoménu ako jedného zo základných indikátorov aktívneho občianstva. Prieskum sa zameriaval najmä na sledovanie situácie, kto túto oblasť na úrovni samosprávy primárne zabezpečuje. Výsledky prináša tabuľka T-10.

T-10: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu rozvoja dobrovoľníctva detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

		Oragnizácia zabezpečujúca rozvoj dobrovoľníctva											
		Pracovník	%	CVČ	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	11	19%	7	12%	1	2%	0	0%	4	7%	35	60%
	<250	28	35%	3	4%	5	6%	1	1%	15	19%	28	35%
	<500	29	39%	4	5%	8	11%	5	7%	12	16%	16	22%
	<2000	14	22%	9	14%	7	11%	9	14%	5	8%	20	31%
	<10 000	4	16%	6	24%	2	8%	5	20%	5	20%	3	12%
	>10 000	7	33%	6	29%	1	5%	2	10%	2	10%	3	14%

Malé obce s počtom mladých obyvateľov pod 100 deklarovali, že činnosti súvisiace s touto témou v roku 2014 nezabezpečovali (60%).⁷ Aj ostatné menšie obce do 2 000 mladých obyvateľov uviedli, že nerealizovali aktivity súvisiace s touto témou (obce do 250 mladých obyvateľov – 35% respondentov obce do 500 mladých obyvateľov – 22% respondentov a obce do 2 000 obyvateľov – 31% respondentov).

Podporu dobrovoľníctva nerealizovali v roku 2014 ani niektoré mestá s počtom mladých obyvateľov od 2 000 vyššie, čo deklarovalo 12% - 14% respondentov z tejto veľkostnej kategórie obcí a miest.

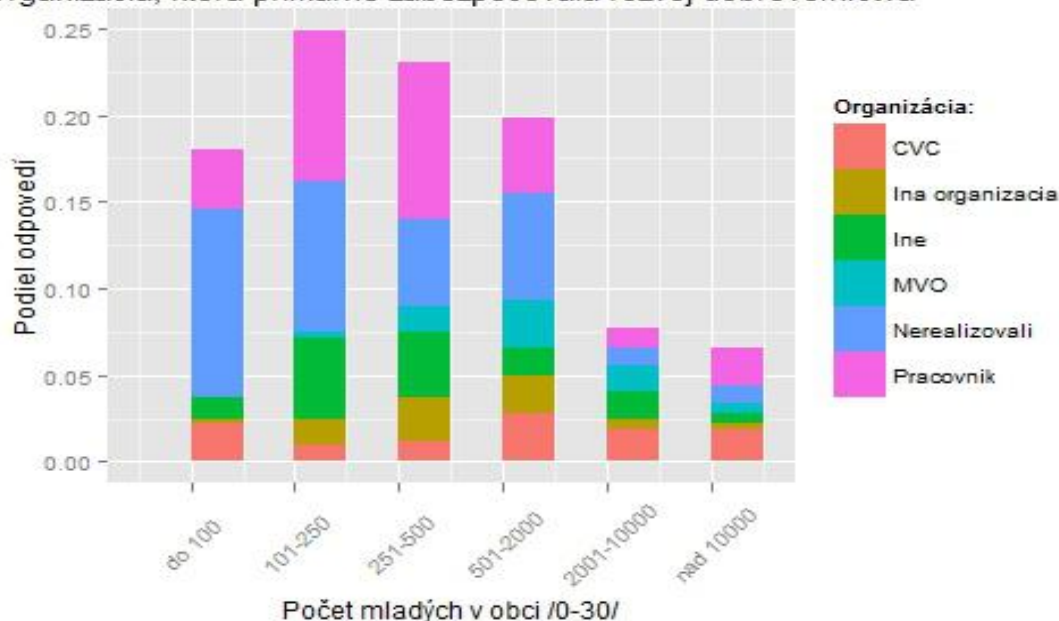
Z prieskumu vyplýva, že v prípade obcí a miest, ktoré sa touto oblasťou nejakým konkrétnym spôsobom zaoberajú, je zodpovedným článkom práve pracovník pre mládež na samospráve, pričom prirodzene bol jeho výkon väčší v obciach, ktoré nemajú zriadené centrum voľného času alebo inú organizáciu vo svojej pôsobnosti (obce s počtom od 101 do 250 a 251 do 500 mladých ľudí). V tejto veľkostnej kategórii bol podiel pracovníkov pre mládež na samospráve 35% a 39% - pričom podiel CVČ bol 4% a 5%. V tejto skupine boli do podpory rozvoja dobrovoľníctva detí a mládeže v rámci všetkých veľkostných kategórií najviac zapojené aj iné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy (11%). Najväčší podiel zabezpečenia rozvoja dobrovoľníckych aktivít detí a mládeže prostredníctvom centier voľného času bol v prípade miest od 2 001 do 10 000 mladých obyvateľov – 24%. V tejto veľkostnej skupine bolo aj najväčšie zastúpenie mimovládnyimi organizáciami v zabezpečovaní tejto oblasti (20%).⁸ Situáciu ilustruje graf G-5

⁷ Pomerne vysoký podiel cvč (12%) na napĺňaní tejto oblasti – nemajú zriadené cvč, ale pravdepodobne sú pokryté aktivitami cvč z blízkeho mesta (pokračovanie prieskumu).

⁸ Vysoké zastúpenie Iných subjektov v niektorých veľkostných kategóriách (pokračovanie prieskumu).

G-5: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu rozvoja dobrovoľníctva detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

Organizácia, ktorá primárne zabezpečovala rozvoj dobrovoľníctva

Výsledky, ako situáciu v zabezpečovaní aktivít v oblasti podpory rozvoja dobrovoľníctva ovplyvňuje fakt, či má samospráva samostatného pracovníka pre mládež, ilustruje tabuľka T-11. 34% samospráv, ktoré nemajú samostatného pracovníka s mládežou na samospráve nerealizovali aktivity v oblasti podpory rozvoja dobrovoľníctva v roku 2014. V samosprávach, kde funguje pozícia samostatného pracovníka s mládežou, v 46% zabezpečovali aktivity v oblasti podpory rozvoja dobrovoľníctva práve prostredníctvom pracovníka s mládežou na samospráve. V týchto samosprávach bolo aj väčšie zapojenie centier voľného času (15%), mimovládnych organizácií (8%) ale aj iných organizácií (12%) než v samosprávach bez samostatného pracovníka s mládežou. V obciach bez samostatného pracovníka bol podiel na zabezpečení aktivít inými organizáciami 14%, centrami voľného času 10% a nasledovali iné organizácie zriadené samosprávou a mimovládne organizácie (7%).

T-11: Organizácia zabezpečujúca primárne podporu rozvoja dobrovoľníctva detí a mládeže podľa obcí a miest so samostatným organizačným pracoviskom (samostatným pracovníkom pre mládež na samospráve) alebo bez samostatného pracoviska.

		Organizácia zabezpečujúca rozvoj dobrovoľníctva											
		Pracovník %		CVC %		Iná organizácia %		MVO %		Iné %		Nerealizovali %	
Samostatný pracovník	Áno	12	46%	4	15%	2	8%	2	8%	3	12%	3	12%
	Nie	81	27%	31	10%	22	7%	20	7%	40	14%	102	34%

4.4. Neformálne vzdelávanie a výchova detí a mládeže

Časť prieskumu sa venovala situácii, aká je v obciach a mestách zapojených do prieskumu pri zabezpečovaní príležitostí pre neformálne vzdelávanie a výchovu detí a mládeže. Prieskum sa zameriaval najmä na sledovanie situácie, kto túto oblasť na úrovni samosprávy primárne zabezpečuje. Výsledky prináša tabuľka T-12.

T-12: Organizácia zabezpečujúca primárne neformálne vzdelávanie a výchovu detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

		Organizácia zabezpečujúca neformálne vzdelávanie							
		Pracovník		CVČ		Iná organizácia		Nerealizovali	
			%		%		%		%
Počet mladých v obci/0-30 rokov/	<100	9	16%	5	9%	3	5%	41	71%
	<250	10	13%	6	8%	14	18%	50	63%
	<500	17	23%	5	7%	23	32%	28	38%
	<2000	9	15%	12	20%	20	33%	20	33%
	<10 000	5	20%	13	52%	7	28%	0	0%
	>10 000	0	0%	10	48%	8	38%	3	14%

Podobne ako v prípade predchádzajúcich oblastí, najlepšie bola situácia ošetrená v prípade miest medzi 2 001– 10 000 obyvateľov, kde všetci respondenti vybranej vzorky zabezpečovali nejakým spôsobom príležitosti pre neformálne vzdelávanie detí a mládeže. 71% malých obcí s počtom mladých obyvateľov pod 100 deklarovali, že v roku 2014 nezabezpečovali žiadne činnosti súvisiace s touto témou. Aj ostatné menšie obce do 2 000 mladých obyvateľov uviedli, že nerealizovali aktivity súvisiace s touto témou (obce do 250 mladých obyvateľov – 63% respondentov; obce do 500 mladých obyvateľov – 38% respondentov a obce do 2 000 obyvateľov – 33% respondentov).

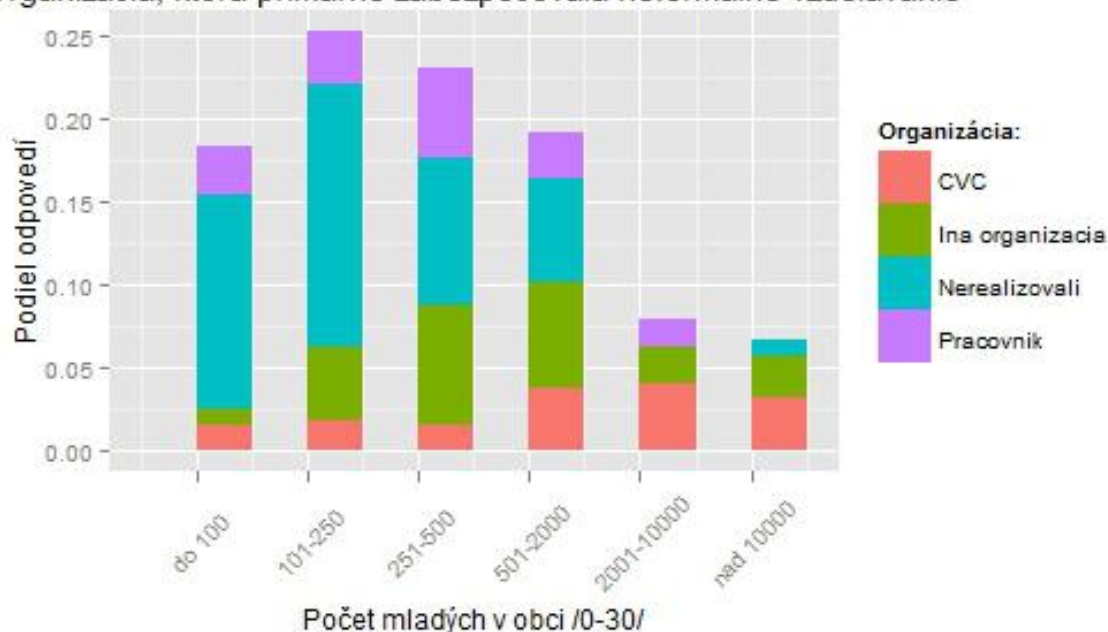
Neformálne vzdelávanie detí a mládeže nezabezpečovali ani 3 mestá nad 10 000 mladých obyvateľov v roku 2014 (14% respondentov z tejto veľkostnej kategórie miest).

Z prieskumu vyplýva, že v prípade obcí a miest, ktoré sa touto oblasťou nejakým konkrétnym spôsobom zaoberajú, je zodpovedným článkom práve pracovník pre mládež na samospráve, pričom prirodzene bol jeho výkon väčší v obciach, ktoré nemajú zriadené centrum voľného času alebo inú organizáciu vo svojej pôsobnosti (obce s počtom od 251 do 500 mladých ľudí). V tejto veľkostnej kategórii bol podiel pracovníkov pre mládež na samospráve 13% a 23% - pričom podiel CVČ bol 7% a 9%.⁹ V tejto skupine boli do vytvárania príležitostí pre neformálne vzdelávanie detí a mládeže výraznejšie zapojené aj iné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy najmä v obciach a mestách medzi 501 – 2 000 mladých obyvateľov (33%) pričom ich podiel bol vyšší než podiel pracovníka s mládežou alebo CVČ. Najväčší podiel zabezpečenia neformálneho vzdelávania detí a mládeže prostredníctvom centier voľného času bol v prípade miest od 2 000 mladých obyvateľov – 48% - 52%. V prípade miest nad 10 000 obyvateľov pracovník s mládežou na samospráve mal podiel na zabezpečení tejto oblasti 0%. V tejto veľkostnej skupine bolo aj najväčšie zastúpenie inými organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy 28%-38%. Situáciu ilustruje graf G-6. Ani jedno mesto či obec neoznačili mimovládne organizácie ako subjekty, ktoré na miestnej úrovni zabezpečujú neformálne vzdelávanie.

⁹ Ide pravdepodobne o CVČ, ktoré majú elokované pracoviská v obciach, alebo sú v týchto obciach realizované vybrané záujmové útvary/krúžky .

G-6: Organizácia zabezpečujúca primárne neformálne vzdelávanie detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

Organizácia, ktorá primárne zabezpečovala neformálne vzdelávanie

Výsledky v skúmaní situácie pri zabezpečovaní neformálneho vzdelávania detí a mládeže podľa toho, či na samospráve funguje samostatný pracovník, ponúka tabuľka T-13. 48% samospráv, ktoré nemajú samostatného pracovníka s mládežou, nerealizovali aktivity v oblasti neformálneho vzdelávania detí a mládeže v roku 2014. V samosprávach, kde funguje pozícia samostatného pracovníka s mládežou, v 28% zabezpečoval aktivity v oblasti neformálneho vzdelávania pracovník s mládežou na samospráve. V týchto samosprávach boli najväčším zabezpečovateľom tejto oblasti centrá voľného času (40%), nasledované inými organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy (28%). V obciach bez samostatného pracovníka boli najviac zapojené do zabezpečovania tejto oblasti iné organizácie samosprávy (23%), nasledoval pracovník s mládežou (15%) a centrá voľného času (14%).

T-13: Organizácia zabezpečujúca primárne neformálne vzdelávanie detí a mládeže podľa obcí a miest so samostatným pracovníkom pre mládež na samospráve alebo bez samostatného pracovníka.

		Organizácia zabezpečujúca neformálne vzdelávanie							
		CVČ %		Iná organizácia %		Nerealizovali %		Pracovník %	
Samostatný pracovník	Áno	10	40%	7	28%	1	4%	7	28%
	Nie	41	14%	68	23%	141	48%	43	15%

4.5. Sociálne začleňovanie znevýhodnených skupín detí a mládeže

Stále viac aktuálnou témou v oblasti starostlivosti o deti a mládež je téma sociálneho začleňovania znevýhodnených skupín detí a mládeže. Rovnaká pozornosť, aká sa venovala príležitostiam pre aktívne občianstvo, neformálne vzdelávanie či informácie pre deti a mládež, bola venovaná aj tejto téme. Prvá časť analýzy sa zameriavala na sledovanie situácie, kto túto oblasť na úrovni samosprávy primárne zabezpečuje (tabuľka T-14), druhá časť analyzovala situáciu v závislosti od faktu, či samospráva má alebo nemá samostatného pracovníka s agendou mládeže (tabuľka T-15).

T-14: Organizácia zabezpečujúca primárne sociálne začleňovanie detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

		Organizácia zabezpečujúca začleňovanie znevýhodnených skupín											
		Pracovník	%	CVČ	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	7	12%	4	7%	1	2%	0	0%	3	5%	44	75%
	<250	16	20%	1	1%	2	3%	2	3%	6	8%	53	66%
	<500	20	27%	1	1%	6	8%	1	1%	4	5%	42	57%
	<2000	17	27%	5	8%	8	13%	1	2%	8	13%	23	37%
	<10 000	13	52%	4	16%	5	20%	1	4%	2	8%	0	0%
	>10 000	8	38%	0	0%	3	14%	3	14%	6	29%	1	5%

Podobne ako v prípade predchádzajúcich oblastí, najlepšie bola situácia ošetrená v prípade miest medzi 2 001 – 10 000 obyvateľov, kde všetci respondenti vybranej vzorky zabezpečovali nejakým spôsobom sociálne začleňovanie detí a mládeže. 75% malých obcí s počtom mladých obyvateľov pod 100 deklarovali, že v roku 2014 nezabezpečovali činnosti súvisiace s touto témou. Ostatné menšie obce do 2 000 mladých obyvateľov uviedli, že nerealizovali aktivity súvisiace s touto témou: obce do 250 mladých obyvateľov – 66% respondentov z veľkostnej kategórie; obce do 500 mladých obyvateľov – 57% respondentov z veľkostnej kategórie a obce do 2 000 obyvateľov – 37% respondentov z danej veľkostnej kategórie.

Sociálne začleňovanie špecificky nezabezpečovalo 1 mesto nad 10 000 mladých obyvateľov v roku 2014 (5% z tejto veľkostnej kategórie miest).

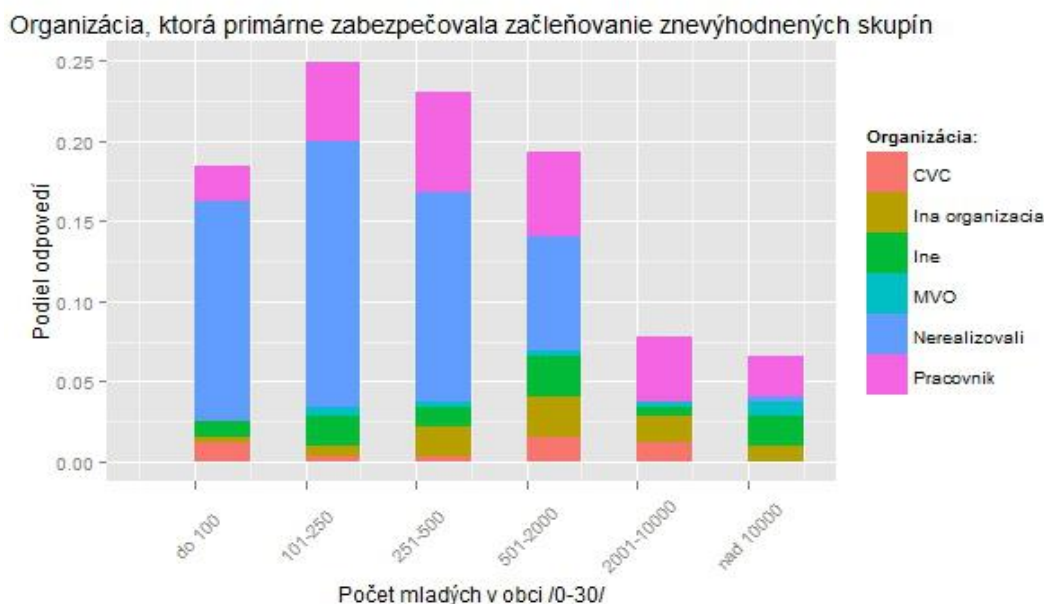
Z prieskumu vyplýva, že v prípade obcí a miest, ktoré sa touto oblasťou nejakým konkrétnym spôsobom zaoberajú, je zodpovedným článkom práve pracovník pre mládež na samospráve, pričom prirodzene bol jeho výkon väčší v obciach, ktoré nemajú zriadené centrum voľného času alebo inú organizáciu vo svojej pôsobnosti (obce s počtom pod 2 000 mladých obyvateľov).

V tejto veľkostnej kategórii bol podiel pracovníkov pre mládež na samospráve 12% až 27% - pričom podiel CVČ bol 1% až 8%. V tejto skupine boli do vytvárania podmienok pre sociálne začleňovanie detí a mládeže zapojené iné organizácie (5% - 13%) pričom ich podiel bol vyšší než podiel organizácií zriadených samosprávou (2% - 8%) alebo mimovládnych organizácií (0% - 3%).

V prípade obcí a miest vo veľkostnej kategórii 2 001 – 10 000 mladých obyvateľov je kľúčovým aktérom v tejto oblasti pracovník s mládežou na samospráve, ktorého podiel na zabezpečení tejto oblasti je 52%, pričom najviac zodpovedností je presunutých na iné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy (20%) a na centrá voľného času (16%).

V prípade miest nad 10 000 obyvateľov pracovník s mládežou na samospráve mal podiel na zabezpečení tejto oblasti 38% a v tejto veľkostnej skupine bolo aj najväčšie zastúpenie inými organizáciami (29%). V prípade 14% respondentov v tejto veľkostnej kategórii sa na zabezpečovaní tejto oblasti podieľa rovnako iná organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy ako mimovládne organizácie. Situáciu ilustruje graf G-7.

G-7: Organizácia zabezpečujúca primárne sociálne začleňovanie detí a mládeže podľa počtu detí a mládeže na území obce a mesta.

Výsledky v skúmaní situácie pri sociálnom začleňovaní detí a mládeže podľa toho, či na samospráve funguje samostatný pracovník ponúka tabuľka T-15. 54% samospráv, ktoré nemajú samostatného pracovníka s mládežou nerealizovali v roku 2014 aktivity v sociálnom začleňovaní detí a mládeže. V samosprávach, kde funguje pozícia samostatného pracovníka s mládežou, v 52% zabezpečoval aktivity v oblasti sociálneho začleňovania pracovník s mládežou na samospráve. V týchto samosprávach boli najväčším zabezpečovateľom tejto oblasti iné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy (16%), nasledované inými organizáciami (12%). V obciach bez samostatného pracovníka bol najviac zodpovedný za zabezpečovanie tejto oblasti pracovník samosprávy (23%), nasledovaný inými organizáciami (9%), organizáciami zriadenými samosprávou (7%), CVČ (4%) a mimovládnyimi organizáciami (2%).

T-15: Organizácia zabezpečujúca primárne sociálne začleňovanie detí a mládeže podľa obcí a miest so samostatným oddelením/referátom pre mládež (t.j. so samostatným pracovníkom) alebo bez samostatného pracovníka.

		Organizácia zabezpečujúca začleňovanie znevýhodnených skupín											
		Pracovník	%	CVČ	%	Iná organizácia	%	MVO	%	Iné	%	Nerealizovali	%
Samostatný pracovník	Áno	13	52%	2	8%	4	16%	1	4%	3	12%	2	8%
	Nie	68	23%	13	4%	21	7%	7	2%	26	9%	161	54%

5. Štruktúry mládežníckej participácie na úrovni samosprávy

Formalizované štruktúry, prostredníctvom ktorých sa mladí obyvatelia obcí a miest (najmä mladší ako 18 rokov) môžu aktívne zapájať do rozhodovania v mládežníckej politike, sú podľa výsledkov prieskumu obmedzené. Vo väčšine obcí a miest menších ako 10 000 nebola reportovaná žiadna formálna štruktúra, ktorá by poskytovala mladým občanom možnosť byť aktívnejšie zapojení do diania v obci v rámci svojich možností a schopností. V tabuľke T-16 je možné vidieť, že obce pod

10 000 mladých obyvateľov uvádzali neexistenciu formálnej štruktúry mládežníckej participácie v 89% - 98% prípadoch.

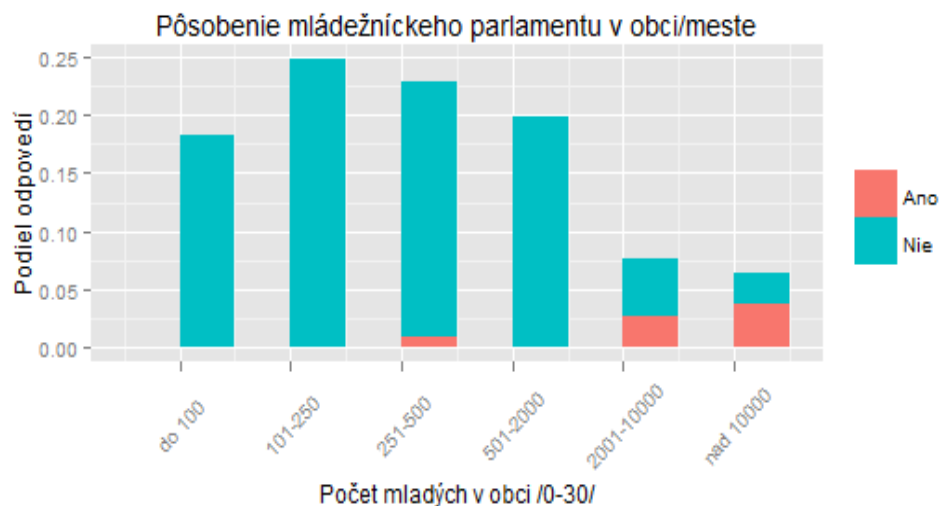
T-16: Štruktúry umožňujúce aktívnu účasť detí a mládeže na rozhodovaní obce/mesta

		Mládežnícky parlament		Mládežnícke zastupiteľstvo		Mládežnícka rada		Mládežnícky radca		Mládežnícky ombudsman		Žiadnu štruktúru	
		Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	58	98%
	<250	0	0%	0	0%	1	1%	2	3%	0	0%	73	91%
	<500	3	4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	66	89%
	<2000	0	0%	0	0%	1	2%	1	2%	0	0%	57	89%
	<10 000	9	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	14	56%
	>10 000	12	57%	0	0%	1	5%	1	5%	0	0%	6	29%

Aj keď sa v niektorých mestách sporadicky objavili aj iné štruktúry (ako napr. mládežnícky radca, mládežnícka rada), najväčšie zastúpenie medzi respondentmi mal mládežnícky parlament. Prieskum ukázal, že v mestách nad 2 000 mladých obyvateľov fungujú práve tieto štruktúry, a že čím je mesto väčšie, tým je aj oveľa väčšia šanca, že má zriadený mládežnícky parlament.

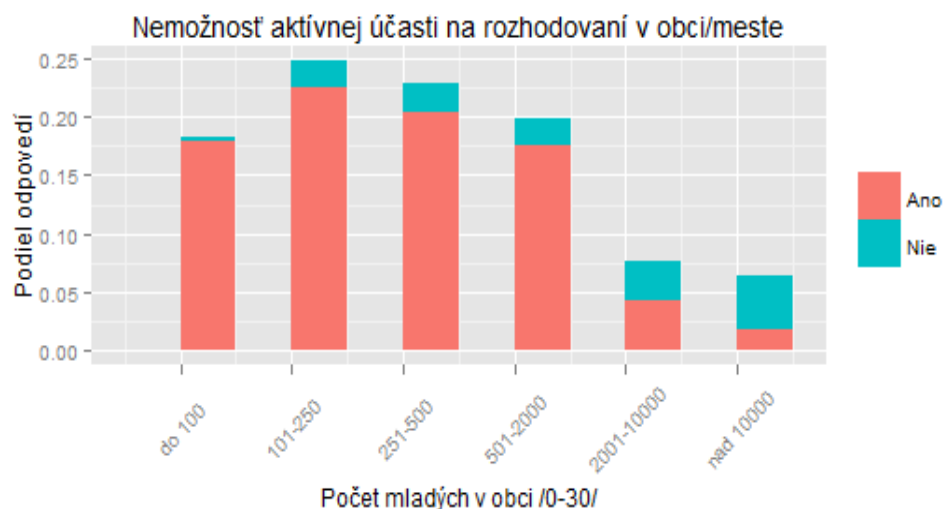
Je teda zrejmé, že mládežnícke parlamenty sú v obciach a mestách viac využívané než ostatné existujúce štruktúry. Graf G-8 dáva možnosť porovnať, aké je zastúpenie mládežníckych parlamentov v jednotlivých obciach a mestách podľa počtu obyvateľov. Výška jednotlivých stĺpcov zároveň ukazuje, aké početné bolo zastúpenie tej ktorej veľkostnej skupiny obci a miest v celkovej vzorke.

G-8: Pôsobenie mládežníckeho parlamentu v obci/meste podľa počtu mladých obyvateľov.

Podobne sa ukázalo, že čím sú obce/mestá menšie čo do počtu mladých ľudí, tým majú mladí výrazne menšiu šancu na aktívne rozhodovanie prostredníctvom rôznych štruktúr mládežníckej participácie. Graf G-9 názorne ilustruje, že mladí ľudia skôr nemajú možnosti na aktívnu účasť/participáciu (odpoveď ÁNO) než to, že by štruktúry na aktívnu participáciu boli dostatočné a prekážok by bolo minimálne (odpoveď NIE).

G-9: Nemožnosť aktívnej participácie mladých obyvateľov obcí a miest prostredníctvom formalizovaných štruktúr mládežníckej participácie.

Zaujímalo nás, či existuje súvislosť medzi fungujúcimi štruktúrami mládežníckej participácie a tým, či obec/mesto má samostatné pracovisko (samostatného pracovníka) pre mládež. Tabuľka T-17 prináša takúto údaje. Potvrdilo sa, že obce a mestá, ktoré majú samostatné pracovisko pre agendu mládeže majú takmer 10 násobne väčšiu šancu, že budú mať zriadený mládežnícky parlament. Na druhej strane, obce a mestá bez dostatočnej kapacity v osobe pracovníka pre mládež majú 5 násobne väčšiu šancu, že nebudú mať žiadnu štruktúru mládežníckej participácie.

T-17: Samostatné pracovisko/oddelenie samosprávy pre otázky mládeže a štruktúry participácie mládeže v meste.

Samostatné pracovisko	Mládežnícky parlament			
	Ano	%	Nie	%
Ano	9	35%	17	65%
Nie	15	5%	282	95%
Mládežnícke zastupiteľstvo				
	Ano	%	Nie	%
Ano	0	0%	26	100%
Nie	0	0%	297	100%
Mládežnícka rada				
	Ano	%	Nie	%
Ano	0	0%	26	100%
Nie	3	1%	294	99%

Samostatné pracovisko	Mládežnícky radca			
	Ano	%	Nie	%
Ano	0	0%	26	100%
Nie	4	1%	293	99%
	Mládežnícky ombudsman			
	Ano	%	Nie	%
Ano	0	0%	26	100%
Nie	0	0%	297	100%
	Iné			
	Ano	%	Nie	%
Ano	2	8%	24	92%
Nie	22	7%	275	93%
	žiadne			
	Ano	%	Nie	%
Ano	15	58%	11	42%
Nie	259	87%	38	13%

Téma mládežníckych parlamentov je na Slovensku pomerne nová a nie je dostatočne výskumne pokrytá. Prieskum stavu mládežníckych parlamentov z roku 2012, ktorý realizovala IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, poukázal aj na rozdielnu kvalitu a dosah činnosti takýchto štruktúr a jeho závislosť od nastavenia samosprávy.

6. Spôsoby informovania mladých ľudí o veciach, ktoré sa ich týkajú

Jednou z tém, o ktorej sa zbierali informácie v rámci prieskumu, boli aj spôsoby, akým sa dostávali informácie určené mladým ľuďom k ich adresátom. Respondenti si mohli vybrať viaceré možnosti.

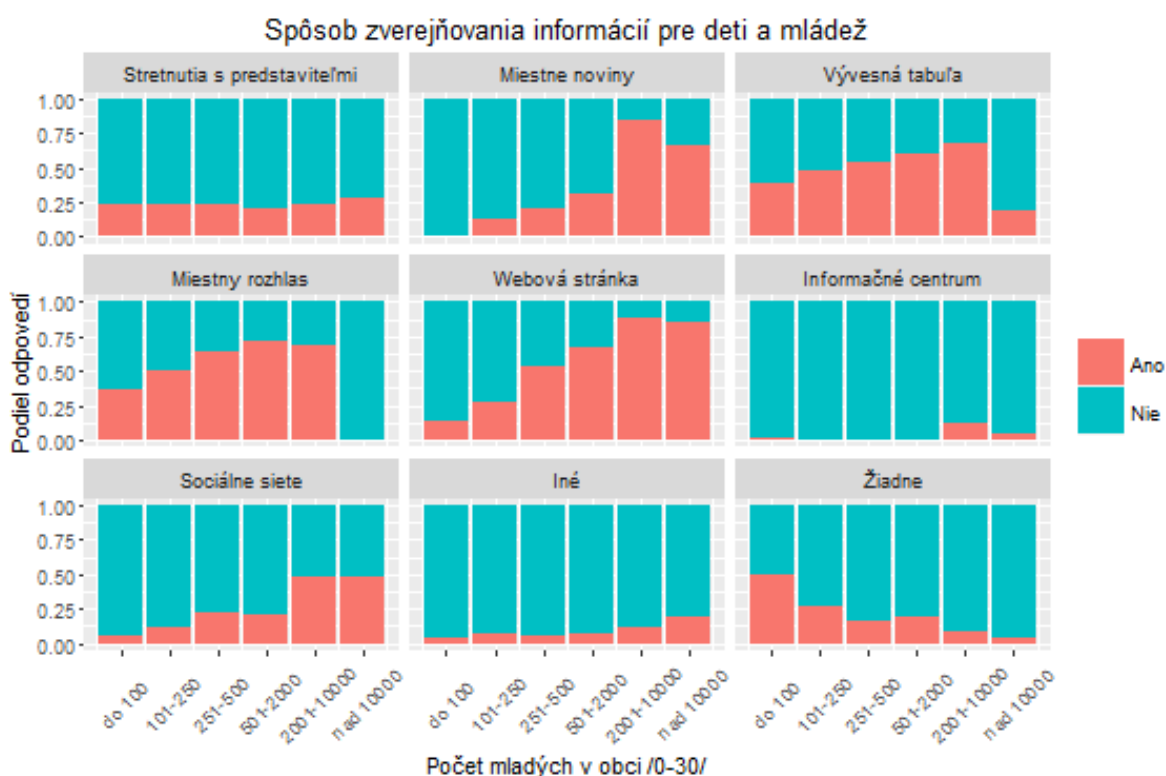
Najviac obcí a miest využíva miestne noviny a webovú stránku mesta, pričom čím väčšie mesto (s väčším počtom mladých ľudí), tým viac boli informácie šírené cez tieto kanály. Osobné pravidelné stretnutia mladých ľudí a zodpovedných pracovníkov samosprávy alebo poslancami či starostom/primátorom využívali všetky obce a mestá v rozmedzí od 24% do 29% bez väčšieho rozdielu od počtu mladých ľudí. Využívanie sociálnych sietí bolo zaznamenané vo väčšej miere v mestách s počtom mladých ľudí viac ako 2 000. Taktiež sa ukázalo, že čím má obec alebo mesto menej mladých ľudí, tým skôr nezverejňovalo žiadne informácie zamerané na túto skupinu. Uvedené informácie ilustruje tabuľka T-18.

T-18: Spôsoby zverejňovania informácií pre mladých ľudí v obciach a mestách

		Stretnutia s verejnými činiteľmi		Miestne noviny		Vývesná tabuľa		Miestny rozhlas		Webová stránka obce/mesta		Informačné centrum mladých		Sociálne siete na internete		Nezverejňovali informácie	
		Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%	Áno	%
Počet mladých v obci/0-30 rokov/	<100	14	24%	0	0%	23	39%	22	37%	8	14%	1	2%	3	5%	29	49%
	<250	19	24%	10	13%	38	48%	40	50%	22	28%	0	0%	9	11%	22	28%
	<500	17	23%	15	20%	40	54%	47	64%	39	53%	0	0%	16	22%	12	16%
	<2000	13	20%	20	31%	38	59%	46	72%	43	67%	0	0%	13	20%	12	19%
	<10 000	6	24%	21	84%	17	68%	17	68%	22	88%	3	12%	12	48%	2	8%
	>10 000	6	29%	14	67%	4	19%	0	0%	18	86%	1	5%	10	48%	1	5%

Graf G-10 umožňuje názorne vidieť vyššie uvedené zistenia podľa veľkostných kategórií obcí a miest a jednotlivých spôsobov zverejňovania informácií pre mladých ľudí. Zistenia ohľadne využívania informačných centier mladých a ich minimálnym výskytom v tejto oblasti nie sú prekvapením. Existujúce Informačné centrá mladých, ktoré sa nachádzajú prevažne vo väčších mestách, sú napojené na limitované zdroje Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, a v poslednom období sú orientované skôr na regionálne pôsobenie a zabezpečovanie špecifických informácií pre znevýhodnené skupiny a pod. (pozri [Programy pre mládež: Program Služby mladým](#)).

G-10: Zverejňovanie informácií pre deti a mládež podľa veľkostných kategórií miest a obcí a jednotlivých spôsobov

Aj v tejto oblasti nás zaujímalo, či existuje súvislosť medzi počtom kanálov pre informácie pre mládež a tým, či obec/mesto má samostatné pracovisko (samostatného pracovníka) pre mládež.

T-19: Samostatné pracovisko/oddelenie samosprávy pre otázky mládeže a spôsoby informovania mládeže.

Samostatný pracovník	Stretnutia s poslancami			
	Ano	%	Nie	%
Ano	9	35%	17	65%
Nie	66	22%	231	78%
	Miestne noviny			
	Ano	%	Nie	%
Ano	14	54%	12	46%
Nie	66	22%	231	78%

Samostatný pracovník	Vývesná tabuľa			
	Ano	%	Nie	%
Ano	14	54%	12	46%
Nie	146	49%	151	51%
	Miestny rozhlas			
	Ano	%	Nie	%
Ano	13	50%	13	50%
Nie	159	54%	138	46%
	Web			
	Ano	%	Nie	%
Ano	20	77%	6	23%
Nie	132	44%	165	56%
	Infocentrum mladých			
	Ano	%	Nie	%
Ano	3	12%	23	88%
Nie	2	1%	295	99%
	Sociálne siete			
	Ano	%	Nie	%
Ano	8	31%	18	69%
Nie	55	19%	242	81%
	Iné			
	Ano	%	Nie	%
Ano	6	23%	20	77%
Nie	18	6%	279	94%
	Nezverejňovali			
	Ano	%	Nie	%
Ano	2	8%	24	92%
Nie	76	26%	221	74%

Ukázalo sa, že obce/mestá so samostatným pracovníkom majú vyše 4 násobne väčšiu šancu, že informujú cez miestne noviny a cez webové stránky, ale aj 5 násobnú väčšiu šancu, že využívajú aj iné nástroje. Na druhej strane, obce/mestá bez samostatného pracovníka majú 4 násobne väčšiu šancu, že, neinformujú mládež žiadnym špecifickým spôsobom.

7. Existencia grantových schém a programov finančnej podpory

Ak si kladieme otázku, aké prostredie je dôležité pre podporu a rozvoj aktivity a iniciatívy mladých občanov miest a obcí (mimo prostredia škôl a samozrejme rodiny), tak vo viacerých zdrojoch sa na popredných miestach nachádzajú detské a mládežnícke mimovládne organizácie. O ich príspevku k rozvoju neformálneho vzdelávania sa je možno dočítať v aktuálnych štúdiách a výskumoch.¹⁰ Keď indikátorom dobrej mládežníckej politiky je uznanie významu asociačného života a neformálneho

¹⁰

Zdroje:

[Štúdia Práca s mladými ľuďmi: Hodnota práce s mládežou v EÚ \(EN\) - 2014](#)

[Správa Rozvoj kreativity a inovácie mladých ľudí prostredníctvom neformálneho vzdelávania na posilnenie ich zamestnateľnosti \(EN\) \(2014\)](#)

[Study on the impact of Non-Formal Education in youth organisations on young people's employability](#)

vzdelávania, jedným z prejavom tohto uznania je aj podpora tohto sektora dostatočnými finančnými zdrojmi.

Z tohto dôvodu sa prieskum zameriaval na oblasť finančných nástrojov v dvoch oblastiach:

- a) Grantové programy a finančné schémy špecificky určené na podporu detských a mládežníckych organizácií, príp. iných neziskových organizácií podporujúcich prácu s deťmi a mládežou
- b) Nešpecifikované finančné zdroje, otvorené aj pre cieľové skupiny detí a mládeže.

7.1. Financovanie detských a mládežníckych organizácií špecifickými grantovými programami a finančnými schémami

Táto časť prieskumu mala za cieľ zistiť, či existujú príklady finančných nástrojov obcí a miest, ktoré by boli formálnym potvrdením uznania prínosu a významu detských a mládežníckych organizácií aj adekvátnymi finančnými zdrojmi. Ako je možné odsledovať z tabuľky T-20, čím viac mladých ľudí v obci či meste žije, tým je viac pravdepodobné, že bude v obci či meste existovať aj samostatný grantový program na podporu detských a mládežníckych organizácií alebo neziskových organizácií, ktoré pracujú s deťmi a mládežou. Zároveň je ale viditeľné z pravého stĺpca tabuľky T-20, že obce s počtom mladých ľudí pod 500 nemajú žiaden finančný nástroj na podporu mládežníckeho sektora (91% - 100% respondentov).

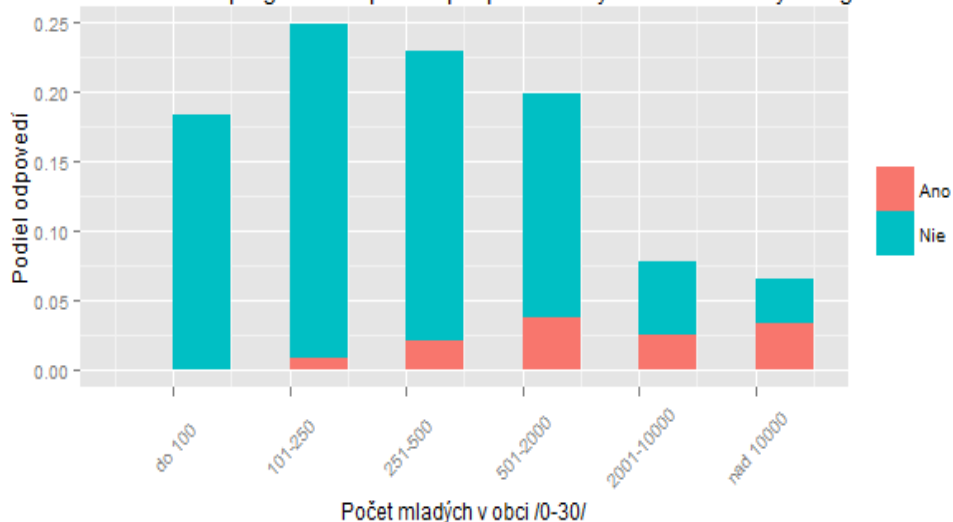
T-20: Špecifické programy alebo grantové schémy na podporu detských a mládežníckych organizácií, príp. iných neziskových organizácií podporujúcich prácu s deťmi a mládežou v obciach a mestách podľa veľkostných kategórií.

		Grant či program na priamu finančnú podporu detských a mládežníckych organizácií			
		Áno	%	Nie	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	0	0%	59	100%
	<250	3	4%	77	96%
	<500	7	9%	67	91%
	<2000	12	19%	52	81%
	<10 000	8	32%	17	68%
	>10 000	11	52%	10	48%

Graf G-11 ponúka ilustráciu zistení z pohľadu početnosti vzorky. Čiže aj keď stav v existencii priamych finančných programov pre detské a mládežnícke organizácie je v mestách nad 10 000 mladých obyvateľov výrazne lepší v porovnaní s ostatnými veľkostnými kategóriami, výška stĺpca poukazuje na to, že tento typ miest na Slovensku je pomerne málo zastúpený a najviac obcí je práve s počtom obyvateľov pod 2 000 mladých obyvateľov, kde situácia v existencii finančných nástrojov pre detské a mládežnícke organizácie je skôr nepriaznivá až žiadna (obce pod 100 mladých obyvateľov).

G-11: Špecifické programy alebo grantové schémy na podporu detských a mládežníckych organizácií, príp. iných neziskových organizácií podporujúcich prácu s deťmi a mládežou v obciach a mestách podľa veľkostných kategórií.

Existencia finančného programu na priamu podporu detských a mládežníckych organizácií

Podrobnejší prehľad obcí a miest (41), ktoré uviedli, že majú priamy finančný program/grant na podporu detských a mládežníckych organizácií resp. neziskových organizácií, ktoré podporujú prácu s mládežou prináša Príloha 2. Viac ako tretina respondentov sa odvolávala na Všeobecné záväzné nariadenie obce, kde podporu rôznych neziskových organizácií majú priamo zadefinovanú. Prieskum nemal kapacitu podrobne sledovať obsah Všeobecných záväzných nariadení obce. Pri skúmaní údajov, ktoré boli získané z dotazníka sa ukázalo, že viaceré obce uvádzali ako príklady finančných nástrojov podporu mládežníckeho športu, detských folklórnych súborov, hasičských zborov, alebo aj aktivity v školách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti. Respondenti prieskumu uviedli akékoľvek opatrenia, zahŕňajúce deti a mládež (aj mimo detských a mládežníckych organizácií). Z tohto vyplýva, že v skutočnosti nie je deklarovaná situácia reálnym obrazom stavu priamych finančných nástrojov a pre získanie skutočného obrazu je potrebné ďalšie skúmanie a analýza konkrétnych dokumentov. Z tých miest, kde sa priame finančné nástroje nespochybniteľne nachádzajú, sú mestá Trenčín, Rožňava, Trnava a Prievidza (z nasledujúcej časti prieskumu môžeme k týmto mestám priradiť aj Handlovú), ktorých programy a finančné nástroje nesú už v názve odkaz na podporu tejto špecifickej cieľovej skupiny.

7.2. Finančné nástroje samospráv otvorené aj pre cieľovú skupinu detí a mládeže

Mierne pozitívnejšia situácia sa javí pri analýze grantov a programov, kde cieľovou skupinou môžu byť deti a mládež. Oproti predchádzajúcej sledovanej oblasti nastal nárast v existencii grantov a programov najmä v kategórii miest s počtom obyvateľov medzi 2 000 až 10 000, kde počet programov alebo grantov stúpol z 32% na 60%.

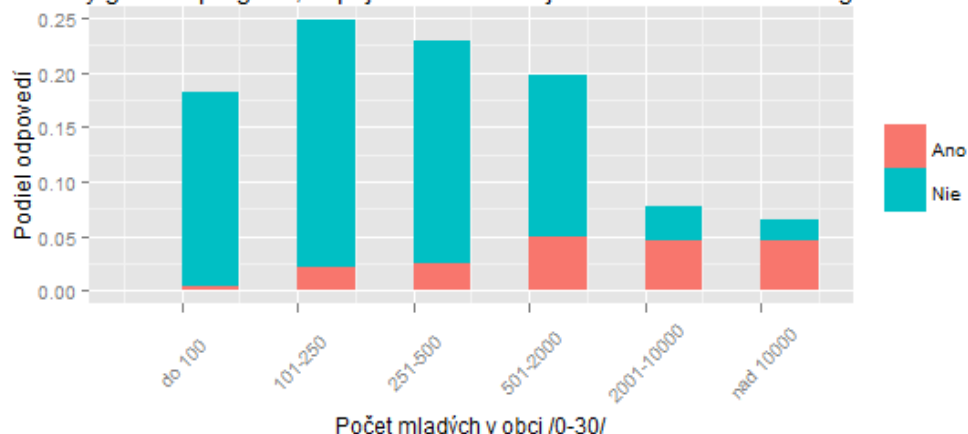
T-21: Programy alebo grantové schémy na finančnú podporu aktivít, ktorých konečnými prijímateľmi mohla byť aj cieľová skupina detí a mládeže podľa veľkostných kategórií obcí a miest.

		Finančný grant či program, kt.prijímateľom boli aj detské a mládežnícke organizácie			
		Áno	%	Nie	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	1	2%	58	98%
	<250	7	9%	73	91%
	<500	8	11%	66	89%
	<2000	16	25%	48	75%
	<10 000	15	60%	10	40%
	>10 000	15	71%	6	29%

Zistenie z tejto oblasti je možné vidieť aj z grafu G-12, ktorý prezentuje situáciu v existencii grantov a programov, ktorých cieľovým prijímateľom mohla byť aj cieľová skupina detí a mládeže z pohľadu početnosti vzorky. Aj keď situácia vo financovaní je o niečo pozitívnejšia oproti predchádzajúcej oblasti, stále málo príležitostí na financovanie aktivít pre cieľovú skupinu detí a mládeže majú neziskové organizácie v obciach pod 2 000 mladých obyvateľov.

G-12: Programy alebo grantové schémy na finančnú podporu aktivít, ktorých konečnými prijímateľmi mohla byť aj cieľová skupina detí a mládeže podľa veľkostných kategórií obcí a miest.

Finančný grant či program, kt.prijímateľom boli aj detské a mládežnícke organizácie

Podrobnejší prehľad obcí a miest (62), ktoré uviedli, že majú finančný program/grant, ktorého prijímateľmi mohla byť aj cieľová skupina detí a mládeže prináša Príloha 3. Viaceré obce a mestá (napr. aj mestá Trenčín, Trnava, Prievidza, Rožňava) uvádzajú rovnaké finančné programy/granty vykazované aj v predchádzajúcom zisťovaní, a tak zostáva otvorená otázka, či naozaj existujú rôzne zdroje, alebo sú tie isté zdroje rôzne vykazované (často legitímne, keďže sú široko koncipované). Mnohé dotačné schémy podporujú šport a kultúru, ktoré sa z pohľadu respondentov zo samospráv najviac blížila k meritu veci t.j. programy, ktorých prijímateľmi mohli byť aj skupiny detí a mládeže. Pri menších obciach sú uvádzané aj niektoré priamo podporené aktivity, keďže obec pravdepodobne nemá samostatný nástroj alebo grant (Športový deň, Mikuláš, Vianočný koncert atď.), Uvedená téma si zaslúži bližšie a podrobnejšie skúmanie, no už v tomto štádiu je jasné, že neexistuje jednotná prax resp. metodika na úrovni samosprávy pri riešení otázky finančnej podpory v oblasti mládežníckej politiky, z čoho vznikajú aj nejasnosti pri tomto a podobných prieskumoch.

8. Financovanie aktivít a opatrení pre rôzne vekové skupiny v obciach a mestách

Jednou zo sledovaných oblastí prieskumu bolo tematické zameranie aktivít a opatrení ako aj vekové kategórie cieľových skupín detí a mládeže v obciach a mestách v roku 2014.

8.1. Financovanie centier voľného času a grantových programov

Prvá oblasť tejto časti prieskumu sa zamerala na získanie informácie o počte podporených aktivít a opatrení a s nimi súvisiacich vynaložených finančných prostriedkov. V prieskume sa zisťovali informácie o financiách vynaložených na:

- a) Centrum voľného času ako školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest (značka „CVČ“)
- b) Centrum voľného času, ktoré funguje na území a so súhlasom obce a mesta a ktorým samospráva prideluje finančný príspevok (značka „Iné CVČ“),
- c) Grantové schémy a finančné programy pre detské a mládežnícke organizácie resp. neziskové organizácie, ktoré pracovali so skupinou detí a mládeže („Grantové programy“)
- d) Grantové schémy a finančné programy, ktorými konečnými príjemcami mohli byť aj deti a mládež (značka „Iný grantový program“).

Ako je možné vidieť v údajoch tabuľky T-22, vo veľkostnej kategórii obcí pod 100 mladých obyvateľov boli podporené len centrá voľného času. 9% respondentov podporovalo centrum voľného času, ktoré bolo zriadené obcou a 20% podporovalo cirkevné alebo súkromné centrum voľného času pôsobiaceho na území obce, alebo CVČ v inom okrese zriadené inou samosprávou.

Ostatné veľkostné kategórie obcí a miest už reportovali podporu všetkých 4 sledovaných typov t.j. centier voľného času a grantových schém či programov. Obce pod 250 mladých obyvateľov finančne podporovali najviac cirkevné alebo súkromné centrá voľného času, pôsobiace na ich území, alebo CVČ v inom okrese zriadené inou samosprávou (43% respondentov) a grantové programy (špecifické pre detské a mládežnícke organizácie alebo aj iné programy a schémy) financovalo 9% a 10% obcí v tejto veľkostnej kategórii.

Obdobná situácia bola aj pri obciach pod 500 mladých obyvateľov, no v tejto skupine bolo viac podporených centier voľného času zriadených samosprávou (15%) než v predchádzajúcej veľkostnej kategórii. Naďalej prevažovali súkromné a cirkevné centrá voľného času, alebo CVČ zriadené inou samosprávou, ktoré táto veľkostná kategória obcí financovala nejakou výškou príspevku pri 29% respondentov. Menej obcí v tejto veľkostnej kategórii vynaložilo finančné prostriedky na grantové programy pre detské a mládežnícke organizácie a „Iné grantové programy“ – 9% a 12%.

Obce pod 2 000 mladých obyvateľov ešte stále podporovali viac iné centrá voľného času (44%) než centrá vo vlastnej zriaďovateľskej pôsobnosti (20%). 16% respondentov reportovalo grantový program pre detské a mládežnícke organizácie (resp. iné neziskové organizácie s touto cieľovou skupinou) a 27% má alokované financie na grantové schémy alebo programy pre rôznych žiadateľov, kde konečnými príjemcami môžu byť deti a mládež.

Iná situácia je pri mestách nad 2 000 ale pod 10 000 mladých ľudí. Počet miest, ktoré financuje vlastné centrum voľného času je už 67%, kým príspevok iné CVČ dáva 32% miest v tejto kategórii. 58% respondentov uvádzalo, že má grantový program pre rôznych žiadateľov, kde môžu byť prijímateľmi aj skupiny detí a mládeže (nie nevyhnutne neziskové organizácie) a 25% uvádzalo, že má špecifický program pre detské a mládežnícke organizácie resp. neziskové organizácie.

Najväčšie veľkostné kategórie miest (nad 10 000 mladých obyvateľov) v 82% respondentov financujú vlastné centrum voľného času a 60% respondentov financuje ešte aj iné centrum voľného času. 45% respondentov vyhlasovala, že má grantový program špecificky pre detské a mládežnícke organizácie (resp. iné neziskové organizácie), kým 62% respondentov uviedlo, že má iný grantový program, z ktorého cieľové skupiny deti a mládeže môžu benefitovať.

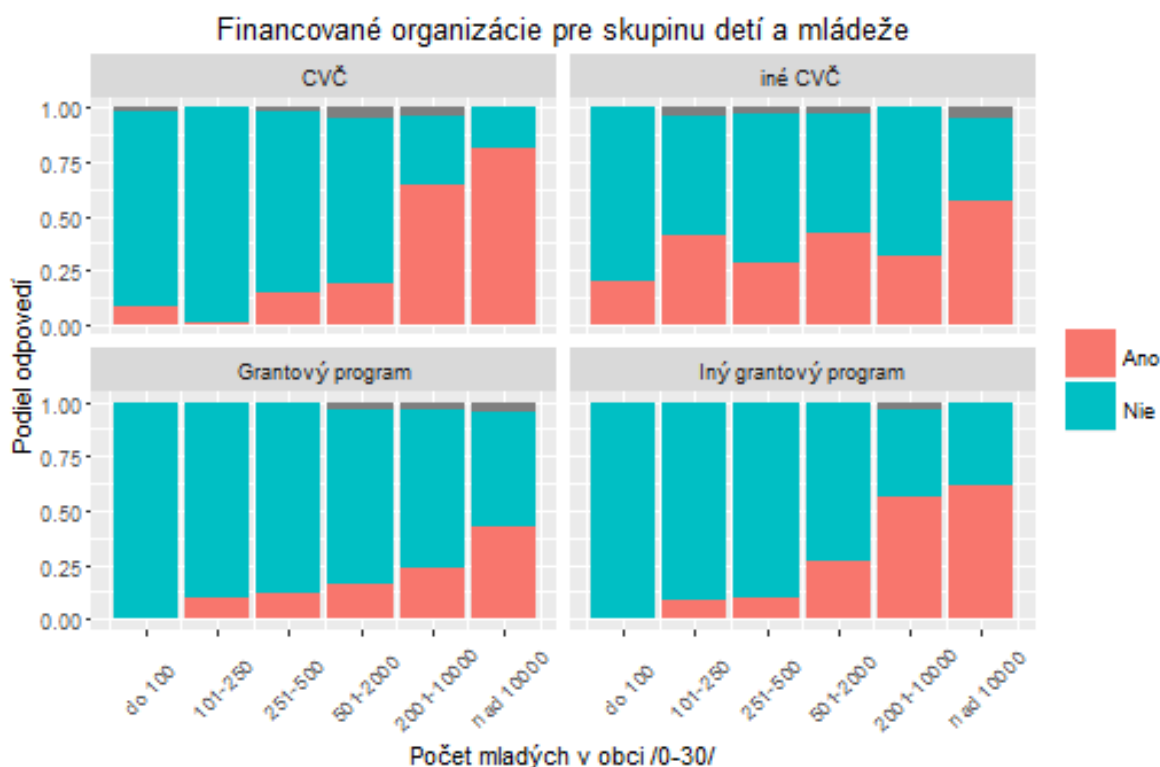
T-22: Obce a mestá, ktoré finančne podporili centrá voľného času a grantové programy podľa veľkostných kategórií

		CVČ	%	Iné CVČ	%	Grantový program	%	Iný grantový program	%
Počet mladých v obci /0-30 rokov/	<100	5	9%	12	20%	0	0%	0	0%
	<250	1	1%	33	43%	8	10%	7	9%
	<500	11	15%	21	29%	9	12%	7	9%
	<2000	12	20%	27	44%	10	16%	17	27%
	<10 000	16	67%	8	32%	6	25%	14	58%
	>10 000	17	81%	12	60%	9	45%	13	62%

Veľmi silná súvislosť bola zistená medzi veľkostnou kategóriou obce a mesta a počtom finančne podporených centier voľného času ako aj počtom iných grantových programov.

Graf G-13 prináša názorný pohľad na to, do akej miery sú tie ktoré typy organizácií alebo programov financované v jednotlivých veľkostných kategóriách obcí a miest zastúpené. Vo sledovaných oblastiach financovania, mestá nad 10 000 mladých obyvateľov najviac reportovali podporu všetkých typov centier voľného času a financovanie prostredníctvom grantových programov. Dolná časť grafu G-13 ilustruje znovu potvrdené zistenie o závislosti medzi veľkosťou obce a mesta a existenciou grantových programov.

G-13: Financovanie centier voľného času a grantových programov v jednotlivých veľkostných kategóriách obcí a miest.

Okrem počtu obcí a miest, ktoré financovali centrá voľného času a mali grantové programy, prieskum súčasne sledoval aj množstvo vynaložených financií. Súhrnný prehľad zistení nám ponúka graf G-12. Ten prezentuje jednotlivé veľkostné kategórie obcí a miest a ich alokáciu finančných prostriedkov na vybrané typy centier voľného času a grantových programov.

Pre objektívne posúdenie finančných prostriedkov budeme referovať na **hodnotu mediánu**, ktorý ponúka **objektívnejší pohľad na finančnú alokáciu**, keďže neberie do úvahy extrémne hodnoty.

T-23: Finančné sumy alokované na centrá voľného času a grantové programy podľa veľkostných kategórií obcí a miest (priemer/medián)¹¹

Typ organizácie/ programu	Počet v obci/meste	N	Priemer	Orezaný priemer	SD	SE	Medián	MAD	Rozsah
CVČ	do 100	5	124,00	124,00	80,42	35,97	120,00	81,54	205,00
	101-250	1	2200,00	2200,00	-	-	2200,00	0,00	0,00
	251-500	11	3533,82	3051,89	3501,68	1055,79	2720,00	3054,16	11325,00
	501-2000	12	16158,42	13612,30	14478,50	4179,58	12970,00	10122,45	54476,00
	2001-10000	16	86418,38	84781,71	51840,81	12960,20	82594,50	52772,41	192750,00
	nad 10000	17	221902,29	212991,60	112176,18	27206,72	222192,00	84859,58	471505,00
iné CVČ	do 100	12	291,92	279,30	236,07	68,15	230,00	250,56	670,00
	101-250	33	426,97	298,30	593,75	103,36	258,00	293,55	2740,00
	251-500	21	517,48	454,59	468,18	102,17	360,00	385,48	1600,00
	501-2000	27	1384,37	1064,87	1839,63	354,04	570,00	637,52	8655,00
	2001-10000	8	15599,00	15599,00	16261,95	5749,47	16355,50	17530,26	47407,00
	nad 10000	12	47686,58	40606,00	44739,56	12915,20	47647,00	31630,53	166083,00
Grantový program	do 100	-	-	-	-	-	-	-	-
	101-250	8	2109,50	2109,50	2856,61	1009,96	1000,00	862,87	8780,00
	251-500	9	4666,67	4666,67	3544,36	1181,45	6000,00	3706,50	9000,00
	501-2000	10	15250,80	8833,62	23611,42	7466,59	7360,00	7205,44	79007,00
	2001-10000	6	14370,33	14370,33	21223,93	8664,63	4720,00	4803,62	54800,00
	nad 10000	9	95381,00	95381,00	171267,84	57089,28	28710,00	41032,44	538600,00
Iný grantový program	do 100	-	-	-	-	-	-	-	-
	101-250	7	722,86	722,86	659,03	249,09	500,00	593,04	1940,00
	251-500	7	4214,29	4214,29	3812,01	1440,80	3000,00	4299,54	9500,00
	501-2000	17	9592,53	8186,60	10196,52	2473,02	6500,00	5367,01	40144,00
	2001-10000	14	25649,64	18753,75	37411,59	9998,67	10889,00	14401,98	132650,00
	nad 10000	13	52015,54	49322,36	42462,94	11777,10	34600,00	39437,16	119406,00

Graf G-14 nám ponúka prehľad zistení nielen podľa veľkostných kategórií, ale aj podľa množstva financií, ktorá bola v tej ktorej veľkostnej kategórii alokovaná. A tak kým v kategórii obcí pod 100 mladých obyvateľov prezentujeme škálu do 700 €, pri mestách nad 10 000 mladých obyvateľov je stupnica reprezentujúca množstvo finančných prostriedkov viac ako pol milióna €. Na jednej strane to prezentuje rozdiely vo financiách, s ktorými objektívne menšie obce a mestá disponujú na základe počtu obyvateľov, ale na druhej strane je takýto graf dobrou prezentáciou situácie, ktorá vo financovaní nastáva v jednotlivých veľkostných kategóriách.

¹¹

Vysvetlenie použitých skratiek :

SD= štandardná odchýlka od priemeru (niečo ako priemerná odchýlka).

Medián = hodnota v strede - ak je súbor dát príliš skreslený, je to lepší ukazovateľ než priemer.

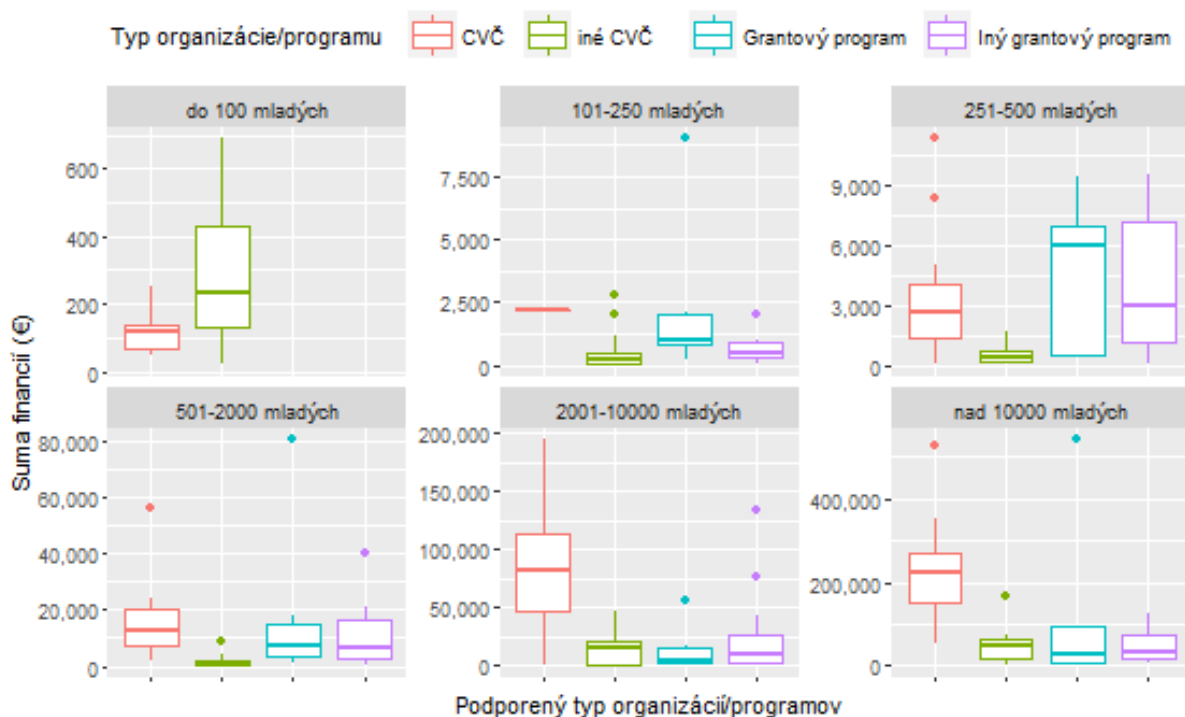
Orezaný priemer = je to priemer vypočítaný, keď sa z dát odstráni 20% z najmenších a najväčších hodnot - to spresňuje odhad priemeru.

MAD = absolútna odchýlka od mediánu - ako veľmi sa hodnoty odchyľujú od mediánu.

SE = štandardná chyba priemeru – ako presný je priemer ako ukazovateľ, Z tejto hodnoty sa počíta interval spoľahlivosti, teda kde sa s 95% spoľahlivosťou nachádza skutočný priemer. To je odhad na základe vzorky, ktorý ukazuje aká je situácia na Slovensku. Čím menšia je táto hodnota, tým je presnejší aj odhad populačného priemeru.

G-14: Distribúcia financií vynaložených na vybrané typy centier voľného času a grantové programy obcí a miest podľa veľkostných kategórií.

Distribúcia financií vynaložených na organizácie/programy pre deti a mládež

V obciach a mestách od 500 mladých obyvateľov je najviac finančných prostriedkov alokovaných na *centrá voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti*. Výška príspevku je v obciach a mestách medzi 501 – 2 000 mladých obyvateľov priemerne 12 970 € (medián). Pri mestách nad 2 001 – 10 000 mladých obyvateľov sú priemerné hodnoty 82 564,50 € (medián). Mestá s počtom mladých obyvateľov nad 10 000 vynaložili na vlastné centrum voľného času v priemere 222 192 € (medián). Obce pod 500 obyvateľov alokovali na centrá voľného času od 120 € - 2 720 € (medián).

Financie alokované na *Iné centrá voľného času* (tzn. súkromné alebo cirkevné alebo CVČ zriadené inou samosprávou) sú v porovnaní s financovaním vlastných centier voľného času menej podporované zo strany obce a mesta. V obciach s počtom mladých obyvateľov medzi 501 -2 000 sa financie na Iné CVČ pohybovali v priemerných hodnotách 570 € (medián). Obce s počtom mladých obyvateľov od 2 001-10 000 vynaložili v priemere 16 355,5 € na centrá voľného času mimo ich zriaďovateľskej pôsobnosti. Najväčšie veľkostné kategórie miest nad 10 000 mladých obyvateľov reportovali v priemere finančnú alokáciu 47 647 € (medián) na Iné CVČ. Pri obciach pod 500 mladých obyvateľov sa príspevok samosprávy na Iné CVČ pohyboval v priemere od 360 € (medián), obce s počtom mladých ľudí menej ako 250 - 258 € (medián).

Pri *samostatných grantových programoch* zameraných na podporu detských a mládežníckych organizácií resp. neziskových organizácií a *Iných grantových programoch* bola zistená situácia nasledovná:

Pri najmenšej veľkostnej kategórii neboli reportované žiadne grantové programy.

Pri obciach s počtom obyvateľov nad 100 do 500 mladých obyvateľov boli priemerné hodnoty grantových programov a schém pre detské a mládežnícke organizácie 1 000 € a 6 000 €. Iné grantové programy v tejto kategórii obcí mali alokované financie na tento účel vo výške od 500 € a 3 000 €.

Väčšie obce a mestá od 500 do 2 000 mladých obyvateľov uvádzali priemernú hodnotu na grantové programy pre detské a mládežnícke organizácie vo výške 7 360 € a na Iné grantové programy 6 500 €.

Pri najväčšej veľkostnej kategórii miest nad 10 000 mladých ľudí bola výška financií alokovaných na grantové programy pre detské a mládežnícke organizácie 28 710 € kým Iné grantové programy boli dotované v 34 600 €.

8.2. Financovanie aktivít podľa zamerania a podľa vekových skupín

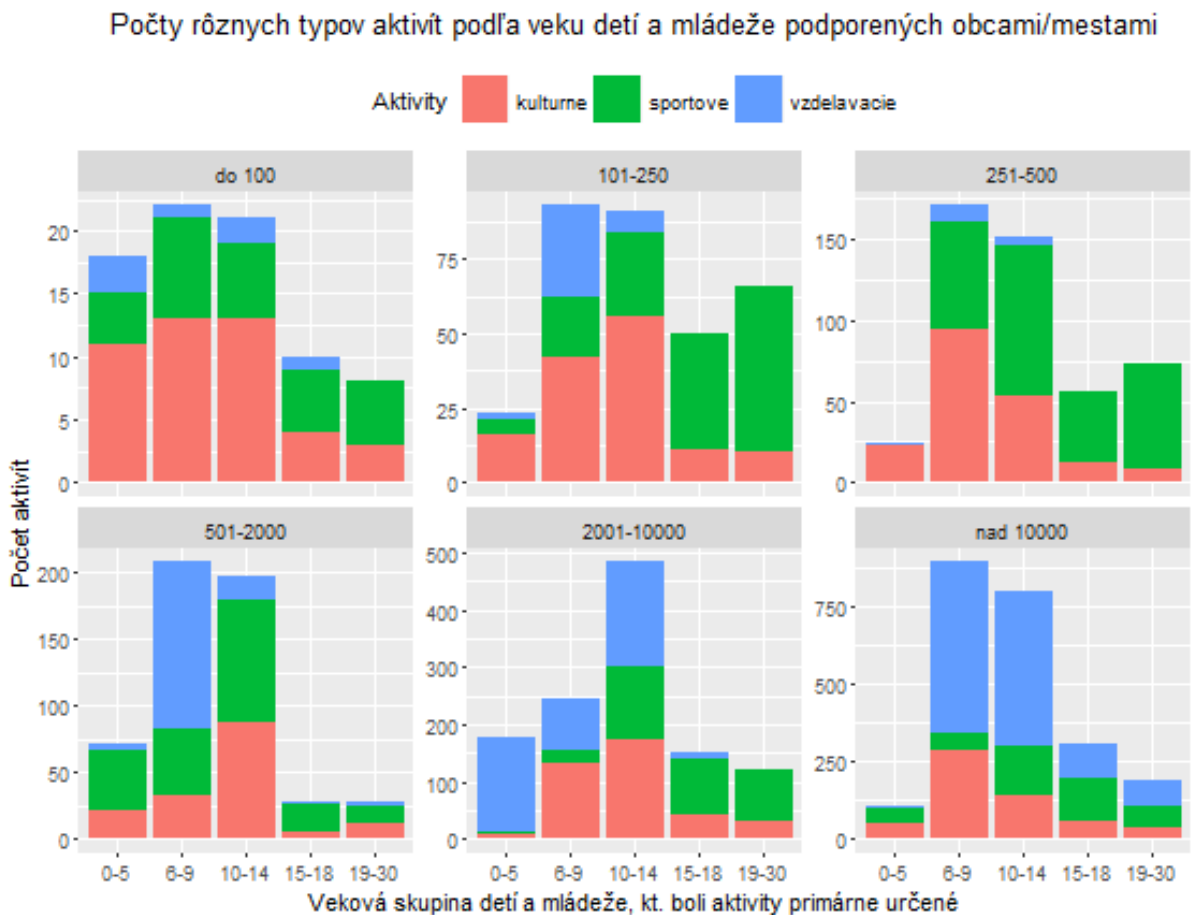
V tejto časti správy z prieskumu prinášame zistenia o tom, aké typy aktivít zamerané na rôzne vekové skupiny boli financované v obciach a mestách v roku 2014. Pre potreby prieskumu zodpovední pracovníci samospráv vypracovali prehľady aktivít podľa troch oblastí: aktivity z oblasti športu, kultúry, a vzdelávania. Bolo vybraných 5 vekových kategórií: 0-5, 6- 9, 10 -14, 15 – 18, 19 – 30. K týmto aktivitám boli indikované alokované finančné prostriedky. Pracovníci samospráv zároveň uviedli počet jednotlivých aktivít (či išlo o jednorazovú aktivitu, alebo viac násobne sa opakujúcu). Základný prehľad prináša tabuľka T-24.

T-24: Prehľad o počte a type aktivít vo vybraných kategóriách obcí a miest podľa veku detí a mládeže, ktorým boli určené

Počet mladých v obci/meste	Veková skupina detí a mládeže	Typ aktivít	Počet aktivít	Počet mladých v obci/meste	Veková skupina detí a mládeže	Typ aktivít	Počet aktivít
do 100	0-5	kultúrne	11	501 až 2000	0-5	kultúrne	21
		športové	4			športové	45
		vzdelávacie	3			vzdelávacie	6
	6-9	kultúrne	13		6-9	kultúrne	32
		športové	8			športové	51
		vzdelávacie	1			vzdelávacie	125
	10-14	kultúrne	13		10-14	kultúrne	88
		športové	6			športové	91
		vzdelávacie	2			vzdelávacie	19
	15-18	kultúrne	4		15-18	kultúrne	5
		športové	5			športové	21
		vzdelávacie	1			vzdelávacie	2
	19-30	kultúrne	3		19-30	kultúrne	12
		športové	5			športové	12
						vzdelávacie	3
101 až 250	0-5	kultúrne	16	2001 až 10 000	0-5	kultúrne	7
		športové	5			športové	3
		vzdelávacie	2			vzdelávacie	168
	6-9	kultúrne	42		6-9	kultúrne	131
		športové	20			športové	25
		vzdelávacie	31			vzdelávacie	90
	10-14	kultúrne	56		10-14	kultúrne	173
		športové	28			športové	127
		vzdelávacie	7			vzdelávacie	184
	15-18	kultúrne	11		15-18	kultúrne	42
		športové	39			športové	99
		vzdelávacie	0			vzdelávacie	8
	19-30	kultúrne	10		19-30	kultúrne	31
		športové	56			športové	91
		vzdelávacie	0				
251 až 500	0-5	kultúrne	23	nad 10 000	0-5	kultúrne	46
		športové	0			športové	49
		vzdelávacie	1			vzdelávacie	12
	6-9	kultúrne	95		6-9	kultúrne	283
		športové	66			športové	56
		vzdelávacie	10			vzdelávacie	553
	10-14	kultúrne	53		10-14	kultúrne	137
		športové	94			športové	162
		vzdelávacie	5			vzdelávacie	501
	15-18	kultúrne	12		15-18	kultúrne	58
		športové	44			športové	134
		vzdelávacie	0			vzdelávacie	117
	19-30	kultúrne	8		19-30	kultúrne	34
		športové	65			športové	74
		vzdelávacie	0			vzdelávacie	77

Pre jednoduchšie ilustrovanie zistených výsledkov boli pripravené grafy G -15 a G-16.

G-15: Počty aktivít podľa typov a veku detí a mládeže v obciach a mestách vo veľkostných kategóriách

G-15 názorne ilustruje početnosť a skladbu rôznych aktivít a opatrení na úrovni obcí a miest podľa ich veľkosti a podľa vekových kategórií, ktorým boli určené. Stupnice v jednotlivých veľkostných kategóriách obcí a miest sa líšia podľa maximálneho počtu uvedených aktivít (maximálna uvedená hodnota je 20 ale aj 750).

Pri obciach do 100 mladých obyvateľov prevládajú kultúrne aktivity a najpočetnejšia cieľová skupina týchto aktivít sú mladí obyvatelia pod 14 rokov. Športových aktivít je viac ako vzdelávacích, najviac športových aktivít je určených pre deti na prvom stupni ZŠ. Vzdelávacie aktivity pre skupinu 19 – 30 neboli reportované.

Obce s počtom mladých obyvateľov od 101 do 250 organizovali viac športových ako kultúrnych aktivít a najpočetnejšia cieľová skupina boli práve mladí dospelí od 19 do 30 rokov. Vzdelávacie aktivity boli vo vekovej skupine 6-9 pomerne dobre zastúpené, ale vo vekovej kategórii mladí dospelí úplne absentovali.

Organizovanie športových aktivít bolo dominantným aj v kategórii obcí medzi 251 a 500 mladých obyvateľov s najväčšou cieľovou skupinou detí a mládeže od 10 do 14 rokov. Minimálny počet vzdelávacích aktivít bol nahlásený pre vekovú kategóriu 6 - 9 a 10 - 14. V ostatných vekových kategóriách neboli reportované žiadne aktivity.

Obce a mestá medzi 251 až 2 000 mladých obyvateľov organizovali športové a kultúrne aktivity vo vyrovnanom pomere, aktivity športové boli určené pre všetky vekové kategórie – najväčšie zastúpenie mali aktivity pre deti a mládež od 10 do 14 rokov. Vzdelávacie aktivity absentovali

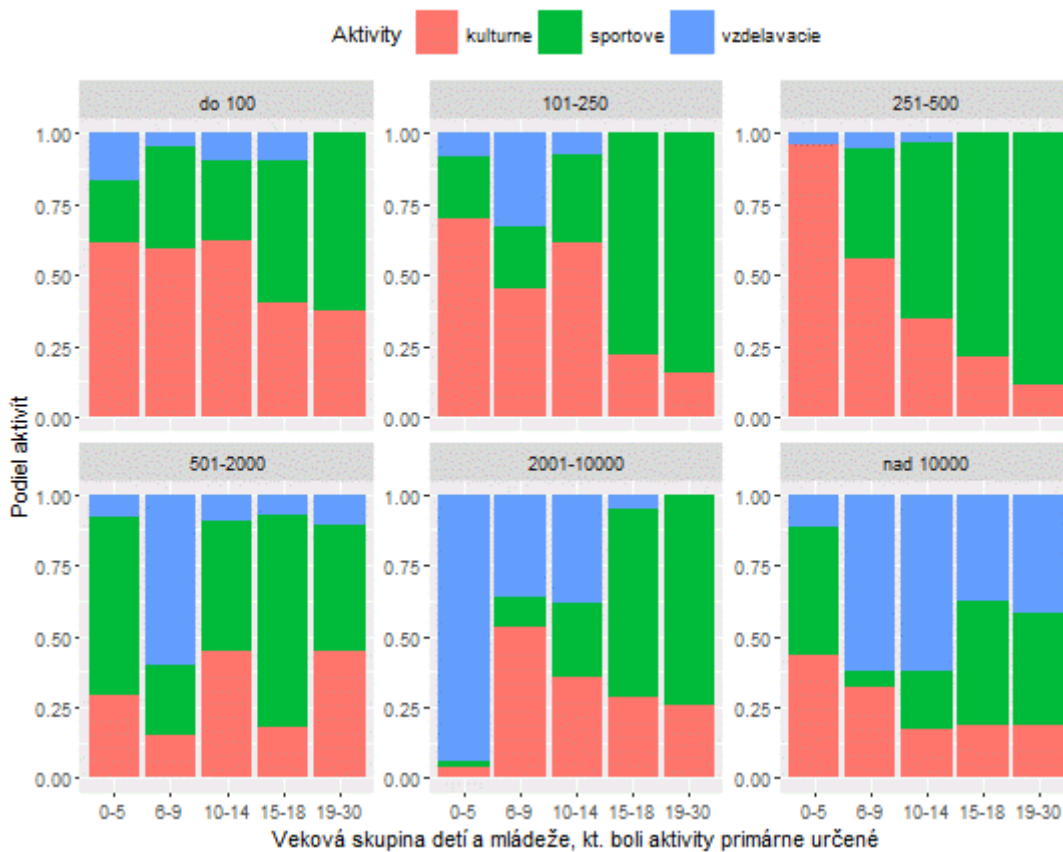
v kategóriách 10 až 15 a 19 až 30 či v kategórii 0 – 5, ale robustne rezonovali vo vekovej kategórii 6 – 9.

Situácia je diametrálne odlišná u miest medzi 2 001 a 10 000 mladých obyvateľov a nad 10 000 mladých obyvateľov oproti doteraz analyzovaným obciam a mestám. V oboch kategóriách sú pomerne silno zastúpené vzdelávacie aktivity. V obciach pod 10 000 mladých obyvateľov boli organizované pre vekovú skupinu 10 – 14, kým pri veľkých mestách mierne prevažovali aktivity pre deti od 6 do 9 rokov. V najväčších mestách bolo najviac vzdelávacích aktivít zo všetkých veľkostných kategórií orientovaných na skupinu mladých ľudí nad 15 rokov.

Graf G-16 prináša rovnaké informácie, ale prezentované z pohľadu pomerného zastúpenia jednotlivých aktivít v rôznych veľkostných kategóriách obcí a miest a podľa vekových skupín detí a mládeže v škále od 0,00 do 100,00.

G-16 Podiel aktivít podľa typov a veku detí a mládeže v obciach a mestách vo veľkostných kategóriách.

Počty rôznych typov aktivít podľa veku detí a mládeže podporených obcami/mestami

Tabuľka T-25 prináša prostredníctvom súčtu všetkých reportovaných financií predstavu, ktoré vekové kategórie sú najčastejšie cieľovými skupinami financovaných opatrení na úrovni obcí a miest. 42% financií bolo alokovaných na aktivity pre vekovú skupinu 15 až 18 (941 570 €), druhá skupina aktivít podľa početnosti boli aktivity pre vekovú skupinu 6 – 9 rokov (32% s alokáciou 709 071 €). 13% opatrení boli venované aj vekovej skupine mladých dospelých vo veku od 19 do 30 rokov vo výške 299 280 €. Najmenší počet aktivít bol zo strany obce a mesta organizovaný/zabezpečovaný pre vekovú skupinu 0 -6 a 6-9 rokov, kde boli vynaložené finančné prostriedky vo výške 49 519 € a 249 962 €

T-25: Celkové financie na aktivity pre deti a mládež podľa vekových skupín.

Veková skupina detí a mládeže	Celková suma financií na aktivity (€)	%
0-5	49 519,00	2%
6-9	249 962,00	11%
10-14	709 071,00	32%
15-18	941 570,00	42%
19-30	299 280,00	13%

Aj keď predchádzajúce zistenia naznačili, na aký typ aktivít kladú dôraz obce a mestá, podľa vynaložených súm prezentovaných v tabuľke T-26 môžeme vidieť ešte iný pohľad na alokované financie a jednotlivé typy aktivít. Kým na kultúrne podujatia pre deti a mládež bolo vyčlenených a použitých 27% zo všetkých reportovaných financií (t.j. 616 605 €), na športové aktivity bolo použitých viac ako dvojnásobok tejto sumy – 67% (t.j. 1 517 718 €). Na vzdelávacie aktivity pre deti a mládež bolo využitých 5% z reportovaných financií (115 079 €)

T-26: Celkové financie na aktivity detí a mládeže podľa typu aktivít pre deti a mládež

Typ aktivít	Celková suma financií na aktivity (€)	%
kultúrne	616 605,00	27%
športové	1 517 718,00	67%
vzdelávacie	115 079,00	5%

Záverečná analýza informácií o množstve financií na jednotlivé aktivity pre rôzne cieľové skupiny podľa veľkostných kategórií miest je prezentovaná v súhrnnej tabuľke T-27. Opäť pre väčšiu objektivitu sa budeme opierať o medián, ako o stredovú hodnotu neovplyvnenú krajnými hodnotami, ktoré niekedy spôsobujú skreslený obraz v rámci jednoduchého aritmetického priemeru.

T-27: Financovanie podľa veľkosti obce/mesta, typu aktivít a cieľovej skupiny (obce do 500 mladých ľudí)

Veľkosť obce podľa počtu mladých	Veková skupina detí a mládeže	Typ aktivít	Počet obcí/miest	Priemer	SD	Medián	Orezaný priemer	MAD	SE
do 100	0-5	kultúrne	10	88,5	47,78	100	91,88	28,91	15,11
		športové	5	83,6	77,81	125	83,6	57,82	34,8
		vzdelávacie	1	50	NA	50	50	0	NA
	6-9	kultúrne	17	79	70,71	98	72,4	90,44	17,15
		športové	9	94,33	81,25	100	94,33	74,13	27,08
		vzdelávacie	2	40	14,14	40	40	14,83	10
	10-14	kultúrne	16	90,25	103,8	50	74,57	74,13	25,95
		športové	12	69,33	63,94	72	65,2	99,33	18,46
		vzdelávacie	2	107,5	130,81	107,5	107,5	137,14	92,5
	15-18	kultúrne	3	125,67	153,68	80	125,67	118,61	88,72
		športové	14	138,57	131,46	125	128,33	180,14	35,13
		vzdelávacie	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA
19-30	kultúrne	3	211	13,08	217	211	4,45	7,55	
	športové	7	126,43	100,76	150	126,43	105,26	38,08	
	vzdelávacie	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
101 až 250	0-5	kultúrne	26	144,31	166,9	100	116	74,13	32,73
		športové	11	133	189,99	50	107	74,13	57,28
		vzdelávacie	8	130	193,61	0	130	0	68,45
	6-9	kultúrne	62	171,47	295,88	100	119,42	118,61	37,58
		športové	17	171,06	165,32	110	151,87	88,96	40,1
		vzdelávacie	19	185,63	321,78	50	131	74,13	73,82
	10-14	kultúrne	36	246,53	456,14	131	147,37	117,87	76,02
		športové	26	177,46	133,25	140	168,27	91,18	26,13
		vzdelávacie	6	62,5	76,66	32,5	62,5	40,77	31,3
	15-18	kultúrne	18	405,5	757,14	100	287,44	108,97	178,46
		športové	26	206,27	163,4	198,5	194,23	150,48	32,04
		vzdelávacie	1	200	NA	200	200	0	NA
19-30	kultúrne	12	421,58	545,2	175	327	252,04	157,38	
	športové	28	1024,89	2069,68	200	614,04	148,26	391,13	
	vzdelávacie	1	200	NA	200	200	0	NA	
251 až 500	0-5	kultúrne	25	222,08	393,03	125	145,33	163,09	78,61
		športové	8	108,75	179,4	25	108,75	37,06	63,43
		vzdelávacie	4	150	300	0	150	0	150
	6-9	kultúrne	55	283,25	702,07	100	147,98	148,26	94,67
		športové	27	499,41	696,43	245	364,35	303,93	134,03
		vzdelávacie	8	135,5	133,85	102,5	135,5	125,28	47,32
	10-14	kultúrne	32	267,94	368,67	150	188,23	148,26	65,17
		športové	41	602,2	666,96	320	479,88	326,17	104,16
		vzdelávacie	11	89,27	86,54	85	81,33	126,02	26,09
	15-18	kultúrne	13	306,92	281,65	250	271,82	214,98	78,12
		športové	28	1025,36	1893,45	350	589,38	372,87	357,83
		vzdelávacie	3	333,33	404,15	100	333,33	0	233,33
19-30	kultúrne	9	328	352,66	200	328	136,4	117,55	
	športové	31	1511,9	2746,56	307	869,88	306,9	493,3	
	vzdelávacie	2	250	353,55	250	250	370,65	250	

Obce pod 100 mladých obyvateľov vynaložili najviac financií v roku 2014 na kultúrne aktivity pre mladých ľudí od 19 do 30 rokov (217 eur). V tejto veľkostnej kategórii neboli žiadne financie reportované na vzdelávacie aktivity pre skupiny mládeže od 15 – 18 a 19 – 30. Obce od 101 do 250 použili najviac financií (200 eur) na vzdelávacie aktivity pre mládež od 15 do 18 rokov a na športové

a vzdelávacie aktivity pre kategóriu 19 - 30. Naopak, žiadne financie neboli vynaložené na deti do 5 rokov a na ich vzdelávacie aktivity. Kategória obcí do 201 – 500 mladých ľudí vynaložila najviac finančných prostriedkov na šport pre mládež vo veku 15 – 18 a 19 -30 (350 eur a 307 eur). Minimum prostriedkov bolo použitých na vzdelávacie aktivity pre deti do 5 rokov a na športové aktivity pre túto vekovú skupinu.

28: Financovanie podľa veľkosti obce/mesta, typu aktivít a cieľovej skupiny (obce nad 500 mladých ľudí)

Veľkosť obce podľa počtu mladých	Veková skupina detí a mládeže	Typ aktivít	Počet obcí/miest	Priemer	SD	Medián	Orezaný priemer	MAD	SE
501 až 2000	0-5	kultúrne	23	328,78	527,88	190	229,58	281,69	110,07
		športové	10	200	461,88	25	62,5	37,06	146,06
		vzdelávacie	5	8	10,95	0	8	0	4,9
	6-9	kultúrne	43	476,47	1158,88	180	215,06	222,39	176,73
		športové	22	1113,27	2035,69	200	682,89	296,52	434,01
		vzdelávacie	15	441,53	1540,31	0	47,92	0	397,71
	10-14	kultúrne	42	1211,43	5394,85	180	238,88	266,87	832,44
		športové	35	1154,09	1405,44	500	944,59	741,3	237,56
		vzdelávacie	9	58,33	90,14	0	58,33	0	30,05
	15-18	kultúrne	11	1600,18	3538,08	600	602,44	593,04	1066,77
		športové	25	832,04	1334,02	300	585,76	314,31	266,8
		vzdelávacie	2	15	21,21	15	15	22,24	15
	19-30	kultúrne	11	554,91	962,63	56	345,11	83,03	290,24
		športové	17	925,06	1971,85	200	515,07	148,26	478,24
		vzdelávacie	2	100	141,42	100	100	148,26	100
2001 až 10 000	0-5	kultúrne	9	717	946,65	450	717	612,31	315,55
		športové	4	924,75	1273,38	400,5	924,75	408,46	636,69
		vzdelávacie	3	166,67	288,68	0	166,67	0	166,67
	6-9	kultúrne	20	1848,75	3915,37	1000	1004,44	1307,65	875,5
		športové	6	985,67	2115,19	132	985,67	111,19	863,52
		vzdelávacie	8	558,12	1393,39	32,5	558,12	48,18	492,64
	10-14	kultúrne	27	2705,07	6027,46	500	1299,52	711,65	1159,99
		športové	32	5066,34	18455,39	275	627,81	333,58	3262,48
		vzdelávacie	12	184,17	244,59	100	141	148,26	70,61
	15-18	kultúrne	14	2544,29	3963,58	1250	1718,33	1593,79	1059,31
		športové	11	11190,91	28220,48	1000	3122,22	1260,21	8508,79
		vzdelávacie	6	294,17	265,9	300	294,17	333,58	108,55
	19-30	kultúrne	15	1841	2494,17	300	1540,38	296,52	643,99
		športové	18	3175,56	10955,02	400	635	593,04	2582,12
		vzdelávacie	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
nad 10 000	0-5	kultúrne	7	861	1176,53	377	861	336,55	444,69
		športové	12	684,17	1132,96	145	471	214,98	327,06
		vzdelávacie	4	99,5	114,9	99	99,5	146,78	57,45
	6-9	kultúrne	24	2858,88	4578,73	625	1976,5	667,17	934,63
		športové	14	2056,21	5892,45	441	527,67	532,25	1574,82
		vzdelávacie	12	343,33	297,7	275	312	333,58	85,94
	10-14	kultúrne	30	1998,67	2264,87	1000	1614,79	1186,08	413,51
		športové	27	7125,63	25757,8	763	1785,3	908,83	4957,09
		vzdelávacie	29	2653,45	9258,87	300	758	444,78	1719,33
	15-18	kultúrne	14	1433,14	3498,26	300	560,33	444,78	934,95
		športové	24	27892,88	52902,01	2247,5	17139,8	3013,38	10798,58
		vzdelávacie	19	225,26	278,71	200	192,94	296,52	63,94
	19-30	kultúrne	10	10266	27306,63	257	1878,75	381,03	8635,11
		športové	7	128,57	167,97	0	128,57	0	63,49
		vzdelávacie	3	1040	640,94	1000	1040	859,91	370,05

Obce a mestá s počtom mladých obyvateľov 500 – 2 000 vynaložili najviac finančných prostriedkov na kultúrne aktivity pre mládež vo veku 15 – 18 (600 €), pričom žiadne financie neboli vynaložené na vzdelávacie aktivity pre kategóriu 0 - 5, 6 - 9 alebo 10 – 14. Mestá s počtom mladých ľudí 2 001-10 000 vynaložili najviac finančných prostriedkov na kultúrne aktivity pre skupinu 15 – 18 (1 250€) a po 1 000€ na športové aktivity tej istej vekovej skupiny a kultúrne aktivity detí vo veku 6 - 9. Na vzdelávacie aktivity pre deti do 5 rokov neboli reportované žiadne vynaložené prostriedky.

Veľké mestá nad 10 000 mladých obyvateľov vynaložili najviac finančných prostriedkov (2 247,5€) na šport pre mladých vo veku 15 – 18 ako aj kultúrne aktivity pre skupinu 10 - 14 ročných (1 000€) a vzdelávacie aktivity pre mladých dospelých 19 – 30 (1 000€).

Tabuľky T-27 a T-28 a hodnoty v nich zachytené sú prezentované aj vo forme grafu G-17. Ten ponúka pohľad na vynaložené financie v rôznych hodnotách, ktoré sa líšia od veľkosti obcí a miest a alokovaných financií. Osamotené body v grafoch naznačujú rôzne ojedinelé reportované krajné hodnoty, ktoré neboli brané do úvahy.

G-17: Sumy na rôzne typy aktivít podľa veku detí a mládeže v obciach a mestách vo veľkostných kategóriách

Sumárny pohľad na financie z pohľadu na akú vekovú kategóriu bolo investovaných isté množstvo finančných prostriedkov ako aj podľa typu aktivít, tak tento pohľad prináša tabuľka T-29-. Pri tejto analýze sme nebrali do úvahy veľkosť obce či mesta.

T-29: Celkové financie na aktivity detí a mládeže podľa vekových kategórií a typu aktivít pre deti a mládež

Veková skupina detí a mládeže	Typ aktivít	Celková suma financií na aktivity (€)	%
0-5	kultúrne	30 231,00	1%
	športové	16 660,00	1%
	vzdelávacie	2 628,00	0%
6-9	kultúrne	153 629,00	7%
	športové	76 434,00	3%
	vzdelávacie	19 899,00	1%
10-14	kultúrne	202 770,00	9%
	športové	425 044,00	19%
	vzdelávacie	81 257,00	4%
15-18	kultúrne	84 952,00	4%
	športové	849 343,00	38%
	vzdelávacie	7 275,00	0%
19-30	kultúrne	145 023,00	6%
	športové	150 237,00	7%
	vzdelávacie	4 020,00	0%

Podľa tabuľky T-29 je zrejmé, že najviac financií obcí a miest ide na mládežnícky šport pre skupinu 15 – 18 ročných, kde bolo v obciach a mestách zapojených do prieskumu vynaložených 849 343 €, celkovo 38% zo všetkých financií. Polovica týchto financií (19%) ide na financovanie športu 10 – 14 ročných (425 044 €). Vzdelávacie aktivity vo všetkých vekových kategóriách a veková skupina detí do 5 rokov je najmenej financovanou oblasťou a skupinou prieskumu.

9. Závěry a odporúčania

9.1. Závěry

Limitované oblasti lokálnych mládežníckych politík

Väčšina samospráv nemá jasne zadanú politiku voči mladým ľuďom v samostatnom dokumente. Obce a mestá majú svoje stratégie voči mládeži zadané v Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja, alebo to nemajú zadané vôbec. Ale len zriedkavo je v dokumentoch PHSR venovaná samostatná pozornosť téme „deti a mládež“. Najčastejšie sa mladí ľudia objavujú v témach vzdelávanie, šport a kultúra, niekedy v témach súvisiacich so sociálnym vylúčením.

Žiadny, nízky oficiálny úväzok pracovníkov samospráv

Väčšina samospráv na Slovensku nemá samostatné pracovisko, ktoré by sa zaoberalo témou mládežníckej politiky – starostlivosti o mládež (91%). Tému detí a mládeže má v agende zamestnanec samosprávneho úradu, ale spravidla bez oficiálneho úväzku – najviac do výšky 20%.

Nejednotná terminológia

V praxi sa používajú rôzne termíny, čo v prípade samosprávnej politiky spôsobuje, že každý robí, čo uzná za vhodné (veď to aj je princíp, na akom je samospráva postavená), lebo sa každý niekde nájde – a bude mať pravdu. Termíny ako „mládežnícka politika“, „politika voči deťom a mládeži“, „práca s mládežou“, „starostlivosť o deti a mládež“, „sociálno-právna ochrana detí“ – tieto všetky môžeme nájsť v súvislosti s mestami a obcami a ich kompetenciami voči mládeži. V slovenskej praxi absentuje metodická pomoc a podpora samosprávam, čo má obsahovať a ako budovať efektívnu politiku voči mládeži na miestnej úrovni.

Limitovaný výkon mládežníckej politiky

Približne 40% – 60% samospráv, kde žije menej ako 2 000 mladých ľudí deklaruje, že nevykonáva žiadne aktivity pre deti a mládež v oblastiach, ktoré sledoval prieskum. V zostávajúcej skupine obcí miest, je to práve pracovník samosprávy, ktorý vykonáva väčšinu výkonu smerom k mládeži: zabezpečuje informácie pre mládež, vytvára dobrovoľnícke príležitosti, poskytuje neformálne vzdelávanie, podporuje rozvoj občianstva, podporuje sociálne začleňovanie znevýhodnených skupín. Vzhľadom na fakt, že väčšina samospráv nemá samostatného pracovníka na plný úväzok, je možnosť rozvíjať a efektívne ovplyvňovať tieto oblasti (vzhľadom na ich kapacity) minimálna.

Malé spektrum aktérov – nevyužitý potenciál

Z prieskumu vyplýva, že len v minimálnom prípade, sú do riešenia tém mládežníckej politiky zapájané mimo pracovníka s mládežou aj iné subjekty, aktívne pôsobiace na samospráve: iné organizácie zriadené samosprávou, mimovládne organizácie, centrá voľného času. Minimum samospráv označuje za aktéra podpory rozvoj dobrovoľníctva mládeže mimovládne organizácie. Špeciálne centrá voľného času, alebo školské kluby v menších obciach, kde je iba jedna škola, majú oveľa väčší potenciál aktívne vstúpiť do rozvoja mládežníckej politiky než sú aktuálne využívané. Mnoho samospráv nevyužíva potenciál Centier voľného času, najmä pri rozvoji tém aké sa sledovali v prieskume (dobrovoľníctvo, občianstvo, informácie, sociálne začleňovanie a pod.). Aj pri téme neformálne vzdelávanie samosprávy viac využívajú iné organizácie než toto školské zariadenie.

Mládežnícke parlamenty – jediný spôsob participácie

V prípade 89% - 98% obcí a miest pod 2 000 mladých obyvateľov neexistujú žiadne formálne štruktúry, cez ktoré by sa mladí obyvatelia obcí mohli zapojiť do tvorby mládežníckej politiky. Nejde len o samotné ovplyvňovanie, ide samozrejme aj o akúsi školu demokracie, učenie sa zážitkom, ktoré dnešným mladým ľuďom chýba. Najčastejšou formou sú mládežnícke parlamenty, ktoré fungujú najmä v mestách nad 2 000 obyvateľov. Prieskum nemal kapacitu sledovať ich efektivitu a výsledky.

Grantové programy – kvapka v mori

Z prieskumu vyplýva, že takmer ako 70% miest pod 10 000 mladých ľudí nemá žiaden priamy finančný nástroj na podporu detských a mládežníckych organizácií. S menším počtom mladých ľudí sa zvyšuje percento obcí, ktorí nemajú žiaden takýto nástroj. Detské a mládežnícke organizácie sú teda vo väčšine prípadov odkázané na štátne, zahraničné alebo súkromné zdroje a pritom ich hlavnou cieľovou skupinou sú miestne deti a mládež.

Najviac financií na centrá voľného času

Pri analýze financií, ktoré mestá a obce zapojené do projektu alokovali do rôznych finančných schém a programov je zrejmé, že najviac financií, ktoré prichádzajú do tejto oblasti sú presunuté do centier voľného času. Je preto nelogické, že sú tak málo využívané na zabezpečovanie tém mládežníckej politiky. Najsilnejšiu pozíciu majú pri téme neformálne vzdelávanie.

Šport a kultúra vedú – vzdelávanie len vo veľkých mestách

Kým na kultúrne podujatia pre deti a mládež sa použilo 27% zo všetkých reportovaných financií, na športové aktivity bolo použitých viac ako dvojnásobok tejto sumy – 67%. Na vzdelávacie aktivity pre deti a mládež bolo využitých 5%.

Financovanie mládeže 15 -18 nie je na chvoste

Financovanie obcí a miest podľa počtu detí od 5 do 14 nespôsobujú to, že prevládajú aktivity pre túto cieľovú skupinu. Najviac financií sa vynakladá na mládež vo veku od 15 do 18 v oblasti športu, menej financií je určených na skupinu tzv. mladých dospelých vo veku 19- 30.

9.2. Odporúčania

Posilniť úväzky pracovníkov samospráv v súvislosti s realizáciou mládežníckej politiky

Prieskum ukázal, že v mnohých oblastiach je to práve pracovník samosprávy, ktorý sám zabezpečuje výkon mládežníckej politiky alebo výrazným spôsobom koordinuje činnosti iných subjektov pri zabezpečovaní tohto výkonu. Zavedenie pozície samostatného pracovníka samosprávy zodpovedného za mládežnícku politiku alebo výraznejšie posilnenie úväzku by vytvorilo kapacitu na dôslednejšie plánovanie a vytváranie efektívnejších stratégií pre deti a mládež.

Zaviest' povinnosť vytvárať Konceptie práce s mládežou aj na miestnu úroveň

Zákon o podpore práce s mládežou 282/2008 zaväzuje Vyššie územné celky definovať svoju koncepciu rozvoja práce s mládežou na území kraja. Táto povinnosť sa zatiaľ nedotýka miest a obcí. Zvedením tejto povinnosti pri novelizácii zákona by sa zabezpečilo (od určitej veľkosti obce ako samostatný dokument a menšie obce samostatná časť v PHSR), že by sa obciam a mestám vytvorila príležitosť premyslieť si túto oblasť a začať ju nejakým strategickým spôsobom riešiť.

Zahrnúť tému detí a mládež do Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Aj keď PHSR majú svoju odporúčanú štruktúru, môže Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR ako garanta implementácie štátnej politiky vyzvať svojich partnerov – starostov a primátorov, aby

v rámci svojich PHSR, buď pri téme Vzdelávanie alebo pri samostatnej téme ošetrili aj problematiku mládežníckej politiky v širšom meradle. Metodický návod alebo oficiálne odporúčanie na oblasti do témy „Deti a mládež v obci“ by bol vhodným referenčným materiálom pre zodpovedných za tvorbu PHSR.

[Odporúčania pre samosprávy k financovaniu centier voľného času.](#)

Centrá voľného času, aj z pohľadu svojej histórie, svojho regionálneho rozloženia a financií, ktoré sa na nich vynakladá, by mali byť schopné ponúkať širšie služby pri rozvoji mládežníckej politiky. K tomu je potrebné „rozviazanie“ rúk a zmena systému napočítavania členov záujmových útvarov ako základným dôkazom „dobrého“ CVČ. Aj keď systém financovania tejto oblasti sa od roku 2013 zmenil, mnohé samosprávy pokračujú v zaužívanom systéme – sledovať výkon centra voľného času len podľa počtu detí zapísaných do záujmových útvarov. Tento systém spôsobil, že mnohé centrá voľného času si ponechali len minimum interných zamestnancov a všetky „krúžky“ zabezpečujú cez externistov. Celá situácia spôsobila, že mnohé centrá voľného času aktuálne nemajú ľudské kapacity venovať sa aj iným aktivitám ako organizovanie záujmových útvarov. Informačný materiál s metodickým výkladom pre obce a mestá by mohol ukázať, aký rôznorodý môže byť výkon centier voľného času aj podľa poverenia zriaďovateľa.

[Spustenie pripraveného programu MŠVVaŠ SR Komunita pre mladých \(Programy pre mladých 2014 – 2020\)](#)

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR má od roku 2014 spustené tzv. Programy pre mládež 2014 – 2020. Jedným z programov je program Komunita mladým, ktorý nebol do teraz otvorený pre nedostatok finančných prostriedkov. Jeho cieľom je iniciovať nové, moderné systémy práce s mládežou na úrovni obcí a miest. Budovaním konkrétnych príkladov prostredníctvom grantovej podpory by mohlo mať významný vplyv na rozvoj oblasti prostredníctvom propagácie dobrej praxe.

[Spresniť metodiku vykazovania vynaložených financií miest a obcí](#)

Najlepším spôsobom ako zabezpečiť rozvoj určitej oblasti sú finančné zdroje. Pre potreby tohto a podobných výskumov by bolo vhodné, aby sa vykazovanie financií obcí a miest lepšie špecifikovali, pričom by téma mládežníckej politiky nebola nahradzovaná len témami šport, školstvo a kultúra. Tak by bolo možné objektívne posúdiť, na akej úrovni je stav mládežníckej politiky v jednotlivých obciach a mestách (nastavenie benchmarku).

[Pomenovať VÝKON samospráv v oblasti mládežníckej politiky](#)

Aktuálny systém financovania obcí a miest v oblasti detí a mládeže prostredníctvom štátnych zdrojov nešpecifikuje to, čo sa od obcí a miest očakáva – výkon nie je pomenovaný. Situáciu by sprehľadnila zmena financovania, ktorá by presne určila na aké účely a s akým cieľom sa dané financie majú využiť. Mnohé obce totiž v minulom období zrušili centrá voľného času, pretože sa tento výkon v oblasti už od obcí a miest nevyžadoval a pritom ich nenahradil iným systémom alebo opatrením.

[Vzdelávanie pracovníkov s mládežou a ich príprava na nové poslanie](#)

Či už hovoríme o pracovníkovi na samospráve alebo o pracovníkovi centra voľného času či miestnej mimovládnej organizácie, je nevyhnutné naďalej vzdelávať túto cieľovú skupinu a pripravovať všetkých na nové zameranie aj formy práce. Pre pracovníkov s mládežou je to najmä funkcia sieťovacia a facilitačná, keďže je to oblasť, ktorá vyžaduje spoluprácu a koordináciu. Pre pracovníkov CVČ je to celková zmena optiky, čo a ako má moderné centrum mládeže vlastne poskytovať. Jedným zo zdrojov na celkovú transformáciu tejto oblasti je ESF, ktorý prostredníctvom národných projektov môže prispieť k budovaniu takéhoto systému práce s mládežou.

[Podpora širšieho spektra aktérov a prenos kompetencií samospráv](#)

Ako nám ukazujú výsledky prieskumu, samosprávy len málo využívajú mimovládne organizácie pri pokrývaní niektorých úloh, resp. nevnímajú v dostatočnej šírke ich prácu a úlohy. Podporou niektorých organizácií, ktoré pracujú s deťmi a mládežou a robia dobrovoľnícke aktivity predsa môžeme podporiť dobrovoľníctvo mládeže, často aj neformálne vzdelávanie alebo personalizované informácie pre mládež. Aj tento presun kompetencií samosprávy a užšia spolupráca s tretím sektorom by mohlo poskytnúť dodatočné ľudské kapacity na pokrytie tém, ktoré pracovník s mládežou nemôže sám zabezpečiť.

Získavať ďalšie dôkazy o stave mládežníckej politiky miest a obcí

Už v priebehu tvorby záverečnej správy sa ukázalo, že niektoré oblasti si zasluhujú ďalšie a detailnejšie sledovanie napr. obsahy PHSR, VZN, grantových programov a finančných nástrojov obcí a miest, aby sa dal stav mládežníckej politiky zodpovedne posúdiť. Tiež sa vynára potreba analýzy informačných kanálov miest a obcí a nakoľko reflektujú potreby mladých obyvateľov. Spomenutá absencia prieskumov o kvalite mládežníckych parlamentov či iných štruktúr naznačuje, že aj táto oblasť (štruktúry mládežníckej participácie) je v súčasnosti taktiež málo preskúmaná.

Vyhľadávať príklady dobrej praxe a propagovať ich v skupine samospráv

Ak platí, že dobré príklady priťahujú, tak je výzvou pre túto oblasť nájsť „dobré príklady“ samospráv alebo ich praktík, ktoré môžu byť ľahko prenositeľné aj do iných obcí a miest na Slovensku. Rada mládeže Slovenska udeľuje každoročne cenu MOST samospráve s najlepším vzťahom k mladým ľuďom. Možno by stálo za to, prezentovať tieto príklady (a iné, nové) priamo na zasadnutiach ZMOSu či Únie miest Slovenska, alebo na mikroregionálnych stretnutiach starostov a i. Túto úlohu môžu prebrať priamo riadené organizácie MŠVVaŠ SR alebo poverené mimovládne organizácie.

Bratislava, február 2016.

O autoroch:

Ing. Tomáš Pešek

Má dlhoročné skúsenosti v oblasti mládeže na rôznych úrovniach. Ako inštruktor dobrovoľník v zážitkových programoch v organizácii PLUSKO a posledné roky aj v Prázdninovej škole Lipnice v ČR. Ako školiteľ na národnej i medzinárodnej úrovni v programoch Mládež, Mládež v akcii i Erasmus+ i pre rôzne občianske združenia. Ako konzultant a expert pre IUVENTU – Slovenský inštitút mládeže i Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu pre oblasť práce s mládežou a mládežnícku politiku. Podieľal sa na tvorbe viacerých kľúčových projektov (napr. KomPrax) a koordinoval tvorbu viacerých strategických dokumentov v oblasti mládeže (napr. Stratégia SR pre mládež na roky 2014 – 2020, Koncepcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020). Je autorom a spoluautorom viacerých publikácií v oblasti mládeže, bol súčasťou expertnej skupiny Európskej komisie ohľadom systémov kvality v práci s mládežou a je tretie obdobie predsedom Akreditačnej komisie pre špecializované činnosti v práci s mládežou.

Mgr. Jana Miháliková, PhD.

Vyštudovala Pedagogickú fakultu UIPŠ v Prešove, sedem rokov pracovala v Centre voľného času v Košiciach, v rokoch 1997 – 2015 pôsobila v IUVENTE – Slovenskom inštitúte mládeže. Podieľala sa na príprave a tvorbe viacerých legislatívnych a koncepčných dokumentov ako napr. Stratégia SR pre mládež na roky 2014 – 2020, Správa o mládeži 2010 a 2014, bola členkou viacerých medzinárodných expertných skupín v oblasti práce s mládežou. Je autorkou a spoluautorkou publikácií zameraných na tému rozvoja mládežníckej politiky, aktívneho občianstva mladých ľudí či výskumu mládeže napr. [Čítanka pre samosprávy](#), [Rok so žiackou školskou radou](#), [Výskum mládeže po roku 1989](#) a i.

Ing., Mgr. Martin Hulín, PhD.

Vyštudoval Fakultu elektrotechniky a informatiky STU a Fakultu sociálnych a ekonomických vied (odbor sociálna a pracovná psychológia), kde neskôr ukončil aj doktorandské štúdium v odbore sociálna antropológia. Podieľal sa na realizácii evalvácie programu Mládež v akcii i programov ADAM. Realizoval a publikoval viaceré výskumy v oblasti morálky, problematiky utečenectva či marginalizovaných sociálnych skupín. V súčasnosti pôsobí vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie, kde je zodpovedný predovšetkým za proces šandardizácie a inovácie psychodiagnostických testov. Venuje sa štatistickej analýze, modelovaniu a vizualizácii dát v štatistickom prostredí R.

Mgr. Martin Martinkovič, PhD.

Venuje sa širokej škále expertných činností (konzultačné činnosti, činnosti spojené s projektovým manažmentom a pod.). Aktívne sa zaoberá oblasťou poradenstva a špecificky kariérového poradenstva. Pôsobil v rámci Národného projektu Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, kde sa podieľal na koordinácii aktivít súvisiacich s implementáciou informačného systému KomposyT. Predtým pracoval ako psychológ v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kde realizoval rôzne preventívne programy na základných a stredných školách, ako aj kariérový program pre stredoškolákov. Spolupodieľal sa na viacerých výskumných aktivitách napr. v oblasti práce s mládežou alebo ohľadom životných podmienok azylantov na Slovensku. Je členom národných i medzinárodných expertných tímov (pre ŠIOV, či ESCO). V roku 2014 ukončil doktorandské štúdium v

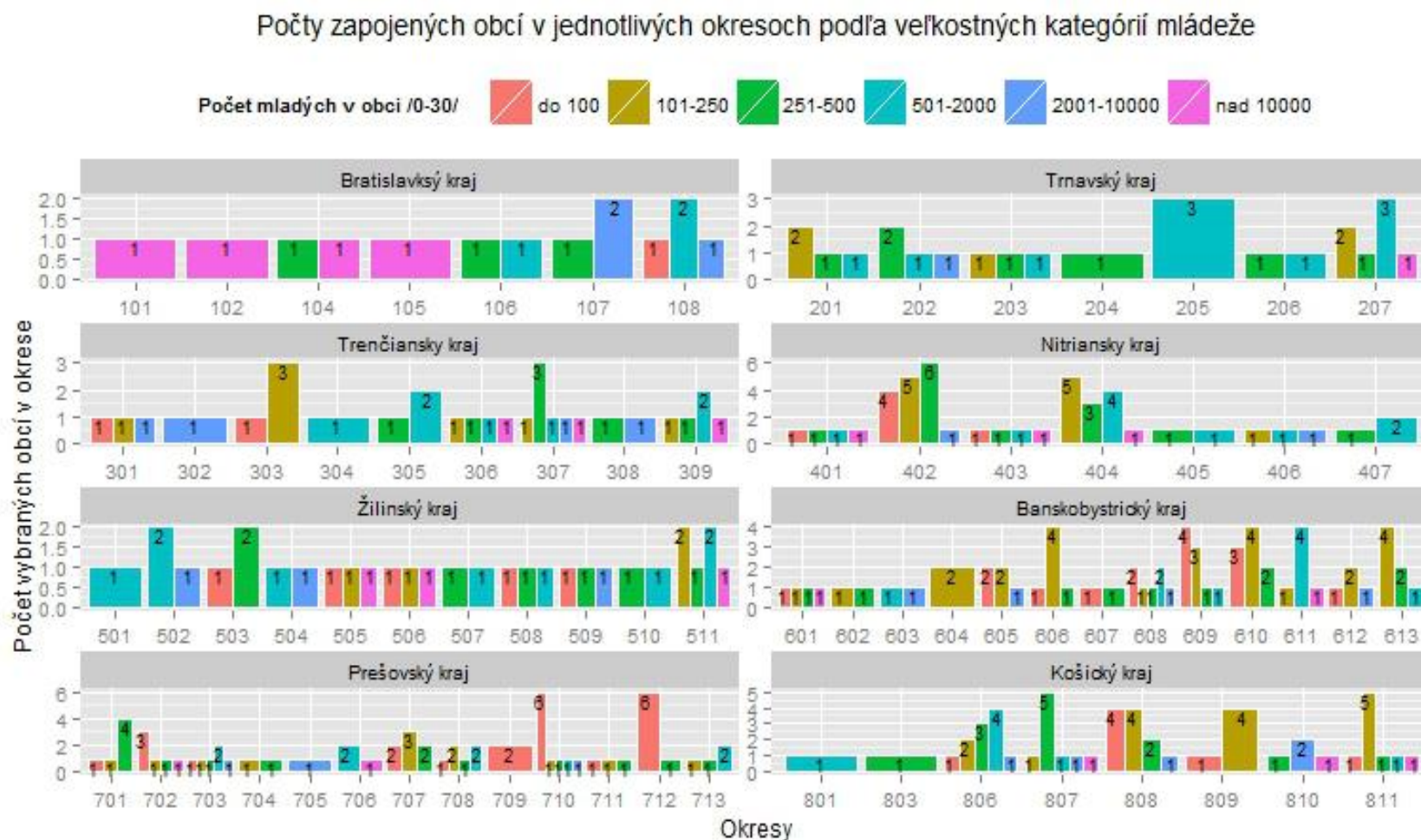
odbore Sociálna a pracovná psychológia na Fakulte sociálnych a ekonomických vied na Univerzite Komenského v Bratislave. Má absolvované akreditované vzdelávania v oblasti poradenstva a koučingu.

Ako citovať

Pešek, T., Miháliková, J., Hulín, M., & Martinkovič M. (2016). Samospráva a mládež 2015, Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Prílohy:

P-1: Počty zapojených obcí v jednotlivých okresoch podľa veľkostných kategórií mládeže

P-2: Zoznam obcí a miest, ktoré uviedli, že mali v roku 2014 priamy finančný program/grant na podporu detských a mládežníckych organizácií alebo neziskových organizácií podporujúcich prácu s deťmi a mládežou.

Legenda:

 Obec/mesto má finančný program/grant s explicitným zameraním na rozvoj detí a mládeže, detské a mládežnícke organizácie a i.) pričom ciele programov súvisia s oblasťami mládežníckej politiky.

	Názov obce	Finančný grant/program	Názov finančného grantu/programu
1.	Mesto Modra	Ano	Občianske združenia môžu podľa VZN mesta Modra žiadať dotácie - grantový program formou dotácie
2.	Mesto Sereď	Ano	Poskytovanie dotácií na oblasť mládeže v zmysle VZN mesta Sereď č. 7/2012
3.	Obec Zlatná na Ostrove	Ano	Účelová dotácia obce - Občianske združenie Kóczán Mór, Handball Zlatná, FK Zlatná
4.	Obec Hronské Kosihy	Ano	Dotácia z VÚC na šport
5.	Šahy	Ano	Dotácie pre školstvo a mládež
6.	Veľké Ludince	Ano	
7.	Branč	Ano	Zabezpečenie činnosti folklórneho tanečného súboru a zabezpečenie činnosti žiackeho a dorasteneckého futbalového mužstva a mládežníckeho družstva hasičov
8.	Nitra	Ano	Dotácie na cieľovú oblasť telesná kultúra, podpora mládežníckeho športu podľa VZN mesta Nitra č. 1/2001
9.	Bešeňov	Ano	V súlade s VZN 1/2011 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Bešeňov
10.	BRUTY	Ano	Uznesenie obecného zastupiteľstva
11.	Kúty	Ano	
12.	Obec Prašice	Ano	VZN o dotáciách
13.	Topoľčany	Ano	VZN č.8/2011 o poskytovaní dotácií právnickým a fyzickým osobám z rozpočtu mesta Topoľčany
14.	Trenčín	Ano	Dotáčné kolo na aktivity v oblasti práce s mládežou
15.	Trenčianska Turná	Ano	Medzinárodný festival Stretnutie priateľov
16.	Trnava	Ano	VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIE č. 423, ktorým sa určuje metodika poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Trnava - čl. 3 oblasť podpory: aktivity mládeže.
17.	Mesto Banská Bystrica_	Ano	Výchovno - vzdelávacie aktivity / dotácia z rozpočtu mesta
18.	Veličná	Ano	
19.	Litovský Mikuláš	Ano	Grantová schéma pre oblasť kultúry, športu a soc. vecí
20.	Mesto Martin	Ano	
21.	Turčianske Teplice	Ano	
22.	Cige	Ano	Futbalová žatva

23.	mesto Handlová	Ano	VZN č. 6/2007 o poskytovaní finančných prostriedkov z rozpočtu mesta Handlová
24.	Prievidza	Ano	Dotačný program - koncepcia detí a mládeže (komisia mládeže a voľnočasových aktivít)
25.	Obec Valaská Belá	Ano	
26.	Mesto Zvolen	Ano	Dotačný systém Mesta Zvolen
27.	Obec Hliník nad Hronom	Ano	Dotácia DFS Makovička
28.	Žarnovica	Ano	Dotácia z rozpočtu mesta
29.	Obec Hôrky	Ano	Strelecký klub, Klub modulovej železnice, Obecný futbalový klub
30.	Obec Jasenové	Ano	Obec má vypracovaný plán kultúro-spoločenskej a športovej činnosti pre deti a mládež
31.	Humenné	Ano	
32.	Michalovce	Ano	
33.	Matiašovce	Ano	Rozpočet obce
34.	Jelšava	Ano	VZN o poskytovaní dotácií
35.	Mesto Rožňava	Ano	Finančná dotácia z rozpočtu mesta Rožňava pre športové kluby, kultúrne, mládežnícke, spoločenské a sociálne organizácie
36.	Obec PLAVEČ	Ano	Finančná podpora voľnočasových aktivít detí a mládeže (20,--Eur/detí do 15 rokov (3.840,--Eur)), 2.880,--Eur/spoločné aktivity detí a mládeže do 15 rokov-organizované ZŠsMŠ a komisiou, 2880,--Eur na akcie organizované obcou a budovanie zariadení pre voľnočasové aktivity a ich vybavenie
37.	Sulín	Ano	Aktivity ZŠ s MŠ Malý Lipník
38.	Mestská časť Bratislava - Ružinov	Ano	Grantový program - zvyšovanie kvality života obyvateľov m.č., rozvíjať komunitný život, reagovať na potreby m.č.,
39.	Ostrovany	Ano	VZN o poskytovaní dotácii a návrat. fin. výpomocí z RO
40.	Kostolny nad Hornádom	Ano	
41.	Gabčíkovo	Ano	Podpora: Futbalový klub, Zápasnícky klub, Šachový klub, Karate, Kempo, Strechový klub, Stolný tenis. Rybársky zväz. Baranta, Csemadok, Astrolog. Klub, Skauti. Materské centrum - Csigabiga klub, Klub maďarských sólistov, Štúdio tanca, Tanečná skupina Aranykert, Tanečná skupina Tőzike. Tanečná skupina Süss fel nap

P-3: Zoznam obcí a miest, ktoré uviedli, že mali v roku 2014 finančný program alebo grantovú schému na finančnú podporu aktivít, ktorých konečnými prijímateľmi mohla byť aj cieľová skupina detí a mládeže

	Názov obce/mesta	Mali finančný grant/program	Názov finančného grantu/programu
1	Doľany	Ano	Detská olympiáda
2	Mesto Modra	Ano	Občianske združenia môžu podľa VZN mesta Modra žiadať dotácie - grantový program, zahrnuté v bode 6
3	Mesto Pezinok	Ano	Dotácie z rozpočtu Mesta Pezinok
4	Gabčíkovo	Ano	Dobrovoľný hasičský zbor
5	Obec Lúč na Ostrove	Ano	TTSK "Podpora mládežníckych aktivít", Podpora kultúrnych aktivít, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny :Vianočný koncert a dobročinný adventný trh
6	Obec Dolné Saliby	Ano	Rozpočtové položky č. 11.4 Grantový systém na podporu kultúry v obci, 10.2 Grantový systém na podporu športu, 9.5.2 Centrum voľného času
7	Mesto Sereď	Ano	Poskytovanie dotácii pre oblasť športu v zmysle VZN mesta Sereď č. 7/2012
8	Obec Brhlovce	Ano	Obecné akcie - Deň detí, Športový deň mládeže, Mikuláš
9	Obec Hronské Kosihy	Ano	Dotácia z VÚC na šport
10	Šahy	Ano	Dotácie pre školstvo a mládež, dotácia na šport a kultúru
11	Veľké Ludince	Ano	
12	Nitra	Ano	Šport pre všetkých - aktivity pre verejnosť organizované mestom Nitra
13	Bánov	Ano	VÚC Nitra
14	Bešeňov	Ano	
15	Malé Kosihy	Ano	Športový deň
16	Kopčany	Ano	Dotácia z rozpočtu obce podľa platného VZN o dotáciách
17	Kúty	Ano	VZN o dotáciách z rozpočtu obce
18	Bánovce nad Bebravou	Ano	podpora formou transferu cez komisie MsÚ
19	Obec Prašice	Ano	VZN o dotáciách
20	Rajčany	Ano	dotácia z NSK
21	Topoľčany	Ano	VZN č. 8/2011 o poskytovaní dotácií právnickými fyzickým osobám z rozpočtu mesta Topoľčany
22	Trenčín	Ano	Na dotačné kole na aktivity v oblasti práce s mládežou môže aj fyzická osoba uchádzať o grant na svoje projekty
23	Trnava	Ano	VZN č. 423. Oblasť podpory: športové aktivity, záujmová umelecká činnosť a kultúrne aktivity, charita, zdravotne postihnutí, zdravie a protidrogová prevencia, ekológia a životné prostredie

24	Mesto Banská Bystrica	Ano	Informačné centrum mladých, OZ
25	Čierny Balog	Ano	dotačná podpora obce
26	obec Staškov	Ano	Dotácie z rozpočtu obce
27	Beňadovo	Ano	Obecný rozpočet
28	Veličná	Ano	
29	Litovský Mikuláš	Ano	Grantová schéma pre oblasť kultúry, športu a soc.
30	Mesto Martin	Ano	
31	Turčianske Teplice	Ano	
32	Dubnica nad Váhom	Ano	Prevádzka multifunkčných ihrísk, Dotácia športových tried, Súťaže a olympiády, plavecký výcvik, Dotácia športových a umeleckých klubov_
33	Obec Plevník-Drienové	Ano	Dotácie pre neziskové organizácie
34	Považská Bystrica	Ano	
35	mesto Handlová	Ano	Program poskytnutia finančných prostriedkov na podporu aktivít detí a mládeže "Hod' to tam!"Mesta Handlová
36	Prievidza	Ano	Dotačné programy komisie športu, komisie školstva a kultúry a komisie starostlivosti o obyvateľa, Dotačný program na podporu mládežníckeho športu
37	Tornaľa	Ano	Prostredníctvom VZN mesta Tornaľa o poskytovaní dotácií č. 9/2011
38	Mesto Krupina	Ano	VZN č.2/2013 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Krupina
39	Mesto Zvolen	Ano	Vzdelávanie a spoločenské hodnoty, Kultúra, Šport, Sociálne služby a zdravotníctvo, Životné prostredie, Miestny ekonomický rozvoj a cestovný ruch
40	Žarnovica	Ano	Dotácia z rozpočtu mesta
41	Mesto Žilina	Ano	grantový systém na podporu športu a kultúry
42	Humenné	Ano	
43	Michalovce	Ano	č145/2012-VZN o poskytnutí dotácií z rozpočtu mesta
44	Batizovce	Ano	Grantový systém - 7 podprogramov
45	Matiašovce	Ano	VZN obce o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce
46	Poprad	Ano	Grantová podpora športu
47	Rakúsy	Ano	VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce
48	Obec Švábovce	Ano	
49	Jablonov nad Turňou	Ano	Environmentálny program - čistenie okolia
50	Jelšava	Ano	NZN o poskytovaní dotácií
51	Mesto Rožňava	Ano	Finančná dotácia z rozpočtu mesta Rožňava pre športové kluby, kultúrne, mládežnícke, spoločenské a sociálne organizácie
52	Klčov	Ano	LEADER - Vybudovanie centra voľnočasových aktivít

53	Obec PLAVEČ	Ano	finančná podpora voľnočasových aktivít detí a mládeže (20,-- Eur/detí do 15 rokov (3.840,--Eur)), 2.880,--Eur/spoločné aktivity detí a mládeže do 15 rokov-organizované ZŠsMŠ a komisiou, 2880,--Eur na akcie organizované obcou a budovanie zariadení pre voľnočasové aktivity a ich vybavenie
54	Malá Domaša	Ano	Obecný rozpočet
55	Obec Sačurov	Ano	Rozpočet obce
56	Ondrejovce	Ano	v rámci programu kultúra
57	Mestská časť Bratislava-Petržalka	Ano	všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2005 o poskytovaní finančných dotácií
58	Mestská časť Bratislava-Karlova Ves	Ano	
59	Vieka	Ano	Športový deň, Futbalový turnaj, Výstava plazov, Stretnutie Viesok
60	Ostrovany	Ano	VZN o poskytovaní dotácií a návrat. fin. výpomocí z RO
61	Hencovce	Ano	Formou žiadosti o dotáciu
62	Kostolny nad Hornádom	Ano	

P-4: Zoznam obcí a miest, ktoré uviedli, že mali v roku 2014 vytvorené samostatné pracovisko (odbor, oddelenie alebo referát) pre starostlivosť o deti a mládež.

Nazov Obce	Adresa	Samostatne Pracovisko
Mesto Komárno	Nám. Gen. Klapku 1	Ano
Nitra	Štefánikova 60	Ano
Bánovce nad Bebravou	Nám. Ľ. Štúra 1/1	Ano
Chynorany	Chynorany 45/1	Ano
Cífer	Námestie A. Hlinku 31	Ano
Trnava	Hlavná 1	Ano
Mesto Banská Bystrica	Československej armády 26	Ano
Beňadovo	Beňadovo 66	Ano
Mesto Martin	Nám. S. H. Vajanského 1	Ano
Šutovo	Fatranská 88	Ano
Turčianske Teplice	Partizánska 413/1	Ano
Mesto Krupina	Svätotrojičné nám.č.4/4,963 01 Krupina	Ano
Žarnovica	Námestie SNP 33	Ano
Obec Jasenové	Jasenové 50	Ano
Kotešová	Kotešová 325	Ano
Humenné	Kukorelliho 34	Ano
Obec Pavlovce nad Uhom	Kostolné námestie 1	Ano
Matiašovce	Obecný úrad, Hlavná 74/43, Matiašovce	Ano
Rakúsy	Rakúsy č.35	Ano
Ardovo	Ardovo 34	Ano
Trebišov	M. R. Štefánika 862/204	Ano
Malá Domaša	Malá Domaša 106	Ano
Obec Sačurov	Osloboditeľov 385 Sačurov	Ano
Žalobín	Žalobín 144	Ano
Mestská časť Bratislava - Ružinov	Mierova 21	Ano
Nová Ves	Nová Ves 200	Ano